

Предлагач: Веће Градске општине Звездара

Обрађивач: Радна група

Разматра: Савет за друштвене делатности

Усваја: Скупштина Градске општине Звездара

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМСКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗВЕЗДАРА ЗА ПЕРИОД 2021 – 2023.

Април, 2021.

САДРЖАЈ

РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА	4
1 УВОД.....	5
1.1 Консултације са заинтересованим странама и циљним групама.....	6
1.2 Спровођење јавне расправе.....	7
2 СТРАТЕШКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ	8
2.1 Кључни налази ех-постанализе претходног ЛАПа за унапређење положаја Рома	8
2.2 Локална планска документа (документа јавних политика)	13
2.3 Институционални оквир на локалном нивоу.....	14
3 ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ЗВЕЗДАРА.....	16
3.1 Демографски подаци	16
3.2 Општи подаци о Ромима	17
3.2.1 образовање	19
3.2.2 Регистрована незапосленост.....	19
3.2.3 Становање.....	23
3.2.4 Социјална заштита	25
3.3 Политике и праксе локалне управе и локалних институција	26
3.3.1 образовање	26
3.3.2 Запошљавање.....	26
3.3.3 Становање.....	27
3.3.4 Социјална заштита	28
3.3.5 Пројектне иницијативе на локалном нивоу.....	28
3.4 SWOT анализа.....	30
3.4.1 образовање	30
3.4.2 Запошљавање.....	31
3.4.3 Здравствена заштита.....	32
3.4.4 Социјална заштита	33
3.4.5 Становање.....	34
4 ЦИЉЕВИ И МЕРЕ.....	35
4.1 Општи циљ	35
4.1.1 Анализа опција за остварење циља	35

4.2	Посебни циљеви и мере	36
5	АКЦИОНИ ПЛАН.....	39
6	ОКВИР ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА	71
7	ОКВИР ЗА ПРАЂЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ.....	81
7.1	Поступак спровођења и одговорност актера.....	81
7.2	Вредновање учинка и извештавање	82
8	ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА	83
9	ПРИЛОЗИ	84

РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА

Градска општина Звездара већ више од деценије посвећена је унапређењу и реформским процесима у социјалној заштити на локалном нивоу. Још 2015. године, међу првим градским општинама Града Београда, Звездара је усвојила Акциони план унапређења положаја ромске популације на територији општине Звездара 2015-2020. чија примена је допринела успостављању стабилне социјалне инфраструктуре у заједници и модела социјалне бриге за унапређење квалитета живота ромске популације, њихово социо-економско оснаживање, помоћ и подршку у свакодневном функционисању са циљем квалитетне, доступне и одрживе инклузије у живот заједнице.

Циљ овог стратешког документа „Локалног акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара за период 2021-2023.“ је да осигура континуитет у започетим процесима инклузије припадника ромске заједнице у свим областима живота: образовања, културе и спорта, социјалне и здравствене бриге, запошљавања и становања.

Локални акциони план је утемељен на идеји поштовања достојанства и људских права корисника, партнерству различитих сектора (а нарочито јавних установа социјалне заштите, установа образовања и здравста и организација цивилног друштва) у постизању квалитета, односно остваривању прописаних стандарда у области интегралне социјалне заштите и поштујући начела међусекторске и међуинституционалне сарадње. Градска општина Звездара у креирању социјалне политике и њеној имплементацији настоји да буде и остане социјално одговорна, осетљива на потребе свих грађана и спремна да у оквирима својих статутарних надлежности, одговори на различите потребе ромске популације у најбољем интересу Рома/киња и њихових породица на Звездари.

Звездара, 23. марта 2021. године

Председник Градске општине Звездара

Владан Јерemiћ

1 УВОД

Влада Републике Србије је на седници одржаној 3. марта 2016. године усвојила *Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године* ("Службени гласник РС", бр. 26/2016). Овај документ је настао из потребе да се на један системски и свеобухватан начин питања социјалног укључивања Рома и Ромкиња унапреде, како на националном, тако и на локалном нивоу уз коришћење искустава у спровођењу претходне *Стратегије за унапређивање положаја Рома у Републици Србији (2009-2015)* и полазних основа за израду нове стратегије. Институционални ресурси за припрему и спровођење Стратегије чине: Савет за унапређење положаја Рома и спровођење Декаде укључивања Рома, Канцеларија за људска и мањинска права, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, ресорна министарства која су задужена да воде јавне политике од интереса за остваривање стратешких мера и потпредседница Владе Републике Србије и министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, која у име Владе координира рад државних органа, као и органа јединица локалних самоуправа и јавних предузећа у вези са унапређењем положаја Рома и Ромкиња¹.

Роми су једна од најугроженијих друштвених група, те је циљ Владе Србије да, кроз удружени напор целог друштва, унапреди њихов положај како би се смањиле неједнакости које постоје између Рома и Ромкиња и остатка становништва. Стратегија је стратешки документ који за период од девет година дефинише начине за интензивирање рада институција на националном и локалном нивоу за питања социјалног укључивања Рома и Ромкиња и сузбијање њихове дискриминације, односно за стварање услова за пун приступ остваривању људских права особа ромске националности. Стратегија покрива пет приоритетних области: образовање, становање, запошљавање, здравље и социјалну заштиту.

Локалне самоуправе располажу механизмима на основу којих могу да управљају и спроводе инклузивне јавне политике, а осим тога *Закон о локалној самоуправи* их обавезује да се старају о остваривању људских и мањинских права. Овакво усмерење стратешких мера омогућава праћење остваривања права Рома и Ромкиња и напредак у вези са применом инклузивних политика, најпре, у локалној заједници, а потом и широј друштвеној заједници. На основу непосредних података и информација, локалне самоуправе могу да унапреде инструменте и механизме помоћу којих је могуће елиминисати узроке отежаног приступа правима и структурног сиромаштва Рома и Ромкиња. С тим циљем, Влада РС путем Стратегије истиче потребу да локалне самоуправе припремају и усвајају локалне акционе планове, усклађене са реалним, општим и локалним економским и социјалним развојем, да обучавају стручне тимове у локалној самоуправи који би били способни да припреме, спроводе и управљају локалном стратегијом и да обезбеде средства у локалним буџетима за спровођење мера социјалног укључивања Рома и Ромкиња, те осигурају доследно утврђивање одговорности за њихово спровођење.

Правни основ за усвајање «*Локални акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара за период 2021-2023*» садржан је у одредбама члана 14. Статута Градске општине Звездара ("Службени лист града Београда" 124/19). Чланом 14. прописано је да Градска општина доноси програме и спроводи пројекте развоја градске општине и стара се о унапређењу општег оквира за привређивање у градској општини, у складу са актима Града; помаже развој различитих облика самопомоћи и солидарности са лицима са посебним потребама, подстиче активности и пружа помоћ организацијама особа са инвалидитетом и другим социјално – хуманитарним организацијама као и старијим лицима на свом подручју; и стара се о остваривању,

---

¹Закључак 05 Број: 035-6254/2015 од 08. јуна 2015. године.

заштити и унапређењу људских и индивидуалних и колективних права припадника националних мањина и етничких група.

Документ «Локални акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара за период 2021-2023.» (у даљем тексту: ЛАП) је израђен уз подршку Немачке развојне агенције (ГИЗ).

Веће Градске општине је на седници одржаној 20.11.2020. године донело *Решење о образовању Радне групе за израду Локалног акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2021-2023.* у саставу:

1. Радмила Урошевић, председник Радне групе, представница Градске општине Звездара
2. Златко Петрин, представник ГО Звездара
3. Синиша Маринковић, координатор Мобилног тима за инклузију Рома ГО Звездара
4. Немања Антонијевић, руководилац Одељења, Центар за социјални рад у Београду, Одељење Звездара
5. Бранислава Познановић, Национална служба за запошљавање, Филијала Звездара
6. Милан Вујовић, Удружење „Forum Roma Srbije“

Поред чланова Радне групе, у припреми овог документа учествовали су запослени у Управи градске општине Звездара, представници организација цивилног друштва (ромска удружења), педагошки асистенти, представници основних и средњих школа, представници ромских насеља и други локални актери.

Током израде ЛАП-а спроведени су следећи кораци: припремљена је ситуациона анализа са SWOT анализом за пет области: становање, образовање, запошљавање, здравље и социјална заштита, утврђени су општи циљ и посебни циљеви за приоритетне области, идентификоване су мере и активности које доприносе остварењу утврђених циљева, а такође, за сваку од активности утврђени су носилац и партнери, временски оквир, потребна финансијска средства по изворима и годинама.

За сваки од циљева (за општи и посебне циљеве), као и за мере утврђени су индикатори и дефинисане њихове базне и циљне вредности, као и извори верификације.

Одржани су следећи састанци, радионице и догађаји:

- Уводна једнодневна радионица – одржана је 15.02.2021. године, током које је усаглашена методологија за израду ЛАП-а и договорен временски оквир и план активности;
- Дводневна радионица за развој ситуационе анализе са SWOT анализом, која је одржана 22.02.2021. и 01.3.2021. На овој радионици урађене су SWOT анализе за пет области: становање, образовање, запошљавање, здравље и социјална заштита. Идентификовани су кључни проблеми и приоритети за сваку од области.
- Радионица за дефинисање општег циља, посебних циљева и мера одржана је 09.3.2021.
- Радионица за израду предлога нацрта ЛАП-а одржана је 19.3.2021. На овој радионици идентификовани су пројекти и активности за дефинисане мере, а који доприносе остварењу утврђених циљева. За сваку активност/пројекат утврђени су: носилац и партнери, временски оквир и потребна финансијска средства по изворима финансирања и годинама;

1.1 Консултације са заинтересованим странама и циљним групама

Процес израде ЛАП-а подразумевао је тзв. "партиципативни приступ". У изради ЛАП-а учествовали су представници институција и организација цивилног друштва, укључујући све

локалне механизме за инклузију Рома, као и представнике ромске заједнице, односно представнике подстандардних насеља у којима живе Роми. Између осталог, примењено је и **начело јавности и партнерства**, које подразумева да се јавне политике утврђују у оквиру транспарентног и консултативног процеса, односно да се током израде и спровођења планских докумената, као и анализе ефеката и вредновања учинака јавних политика, спроводи транспарентан процес консултација са свим заинтересованим странама и циљним групама.

Током израде ЛАПа одржане су консултације са заинтересованим странама и циљним групама, и то:

- 16.3.2021. године
- 21.3.2021. године (*on-line*)

Због епидемиолошких мера које су прописане у Републици Србији, консултације су се могле организовати са ограниченим бројем учесника. На консултацијама које су одржане у великој сали ГО Звездара учествовало је 10 представника заинтересованих страна и циљних група, преваходно представници ромских организација, представници насеља и др. На консултацијама су разматрани предложени циљеви (општи и посебни) и мере.

Додатно су организоване и *on-line* консултације на којима су учествовала четири представника заинтересованих страна и циљних група, преваходно представници ромских организација и представници ромских насеља. Највише времена је посвећено теми на који начин ОЦД могу да подрже ЛАП и како ЛАП-ом могу бити подржане ОЦД.

1.2 Спровођење јавне расправе

Јавна расправа је спроведена од 5. до 19.априла и то електронским путем због епидемиолошких услова.

Локални акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2021-2023. усвојен је од стране Скупштине ГО Звездара.....2021. године

Напомена: Све формулације у овом документу употребљене у мушком роду односе се на особе оба пола, и обрнуто.

2 СТРАТЕШКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

2.1 Кључни налази ех-постанализе претходног ЛАПа за унапређење положаја Рома

Градска општина Звездара је у претходном периоду, од 2015. до 2020. године, примењивала *Акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара* (у даљем тексту: *Акциони план*). У њему су дефинисани општи циљ, посебни циљеви, мере и активности за следеће области:

1. Образовање и информисање,
2. Економско оснаживање,
3. Здравствена заштита,
4. Социјална заштита и социјализација,
5. Просторно уређење, унапређење услова становања и заштита животне средине
6. Решавање статустих питања, култура и неговање ромске културе и традиције
7. Слободно време- спорт и развијање личних интересовања/вештина
8. Родна равноправност

Табела: Општи циљеви, посебни циљеви и мере по областима садржани у *Акционом плану за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара за период 2015-2020.*

Општи циљеви	Посебни циљеви	Мере
Област 1: Образовање и информисање		
Повећати укљученост и успешан завршетак предшколског, основног, средњег и високог образовања припадника ромске заједнице, посебно се фокусирати на функционално описмењавање одраслих	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повећати припремљеност ромске деце за школу кроз отклањање препрека (подршка родитеља, језичка баријера, сиромаштво –недостатак одеће, обуће, ужине) за упис ромске деце у вртић и повећати број ромске деце укључене у предшколске програме предшколског у минималном трајању једне године 2. Обезбедити доступне скраћене програме учења српског језика и писма и основног функционисања грађанског друштва у корелацији са функционалном социјализацијом Рома. 3. Смањити разлику између броја уписане ромске деце и младих и броја оних који су завршили основну и средњу школу/ Смањити осипањеи одустајање (дроп аут) ромске деце од образовања, са нагласком на девојчице 4. Обезбедити подршку у процесу учења са циљем постизања боље просечне оцене ромске деце и младих у току и на завршетку школовања. 5. Подстицати већи обухват и завршност високог образовања 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбедити већи обухват ромске деце програмима предшколских програма у трајању од најмање једне године 2. Обезбедити већи обухват ромске деце узраста 3 - 5,5 година у Предшколским установама на општини Звездара 3. Обезбедити доступне скраћене програме учења српског језика и писма и основног функционисања грађанског друштва у корелацији са функционалном социјализацијом Рома 4. Помоћ и подршка ромској деци и младима током школовања 5. Повећати број младих Рома/киња укључених у средњошколско и факултетско образовање 6. Подстицати већи обухват и завршност високог образовања ромских ученика оба пола 7. Осигурати бесплатно образовање одраслих Рома оба пола-друга и трећа шанса, стручно

Општи циљеви	Посебни циљеви	Мере
	<p>ромских ученика оба пола.</p> <p>6. Осигурати бесплатно образовање одраслих Рома оба пола кроз програме- друга и трећа шанса, стручно оспособљавање за прво занимање</p> <p>7. Обезбедити функционално информисање о грађанским правима и обавезама, надлежностима институција, садржајима који су од користи за квалитет свакодневног живота појединаца и породица припадника ромске популације.</p> <p>8. Обезбедити подршку у учењу са циљем постизања боље просечне оцене.</p>	<p>оспособљавање за прво занимање</p> <p>8. Обезбедити функционално информисање о грађанским правима и обавезама, надлежностима институција, садржајима који су од користи за квалитет свакодневног живота појединаца и породица припадника ромске популације</p>
Област 2: Економско оснаживање - обука, запошљавање и самозапошљавање		
<p>Повећати конкурентност Рома и Ромкиња на тржишту рада и њихово веће запошљавање</p>	<p>1. Повећање броја запослених припадника ромске популације, посебно младих Рома и Ромкиња.</p> <p>2. Повећати стопу самозапошљавања Рома, посебно Ромкиња.</p> <p>3. Јачати капацитет Националне службе за запошљавање у реализацији програма подршке намењене Ромима у запошљавању и промовисање добрих примера запошљавања</p>	<p>1. Јачање компетенција радно способних Рома оба пола потребних за активно укључивање на тржиште рада</p> <p>2. Примена прилагођених мера и програма подршке у запошљавању у складу са Националном стратегијом запошљавања теже запошљивих категорија незапосленог становништва</p> <p>3. Сензибилизација послодаваца за запошљавање припадника ромске националне мањине</p> <p>4. Подстицање самозапошљавање</p>
Област 3: Здравствена заштита		
<p>Обезбедити већи обухват и доступност здравствених услуга</p>	<p>1. Побољшати информисаност и сазнања о ризичним понашањима: коришћењу алкохола и психоактивних супстанци, малолетничке трудноће, сексуални односи</p> <p>2. Унапредити информисаност ромске популације о правима и принципима основне здравствене заштите и здравственог понашања</p> <p>3. Унапредити доступност здравствених услуга</p>	<p>1. Побољшати информисаност и сазнања о ризичним понашањима: коришћењу алкохола и психоактивних супстанци, малолетничке трудноће, сексуални односи</p> <p>2. Унапредити доступност здравствених услуга</p> <p>3. Осигурати доступност здравствених услуга у ромским заједницама/насељима за посебно осетљиве категорије(жене, децу и младе, старије и особе с инвалидитетом)</p> <p>4. Унапредити информираност ромске популације о правима и обавезама из области здравствене заштите</p>

Општи циљеви	Посебни циљеви	Мере
Област 4: Социјална заштита и социјализација (социјално укључивање, превенција насиља, безбедност)		
Обезбедити већи обухват и доступност социјалних услуга и програма социјализације	<ol style="list-style-type: none"> 1. Побољшати информисаност и сазнања ромске популације о бенефитима социјализације, посебно деце и младих појединца и младих брачних парова/родитеља 2. Унапредити информисаност ромске популације о правима и принципима основне социјалне заштите 3. Успоставити развијене и прихватљиве програме одрживе социјализације ромске популације/ социјално прихватљивог понашања, одговорног родитељства и др. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Побољшати информисаност и сазнања ромске популације о бенефитима социјализације, посебно деце и младих појединца и младих брачних парова/родитеља 2. Обезбедити већи обухват ромске деце узраста 3 - 5,5 година у Предшколским установама на општини Звездара 3. Унапредити информисаност ромске популације о правима и принципима основне социјалне заштите 4. Успоставити развијене и прихватљиве програме одрживе социјализације ромске популације/ социјално прихватљивог понашања, одговорног родитељства и др.
Област 5: Просторно уређење, унапређење услова становања и заштита животне средине		
Побољшати квалитет становања припадника ромске националне мањине, просторну и уређеност животне средине	<ol style="list-style-type: none"> 1. Легализација постојећих стамбених објеката кроз решавање имовинско-правних односа у постојећим ромским насељима. 2. Побољшати квалитет становања у постојећим ромским насељима. 3. Промена еколошке свести Рома значају и начину бриге о стамбеном и животном простору. 4. Унапредити ситуацију у животном окружењу и просторно уређење ромских насеља 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Решавање питања власништва и имовинско-правних односа и окончање поступка легализације у ромским насељима 2. Решавање системских инфраструктурних и комуналних проблема у ромским насељима 3. Промена еколошке свести Рома значају и начину бриге о стамбеном и животном простору 4. Унапредити постојећу ситуацију у животном окружењу и просторно уређење ромских насеља
Област 6: Решавање статустих питања, култура и неговање ромске културе и традиције		
Решавање статусних питања, промена свести о значају културног идентитета, афирмација и очување ромске културе и традиције, препознавање и спречавање дискриминације и стварање услова за припаднице/ке ромске популације за равноправно остваривање грађанских	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стварање услова за решавање статусних питања, приступа информацијама и правној помоћи, посебно мобилних услуга на терену 2. Очување културне и материјалне баштине Рома -материњи језик, писмо и правопис, неговање старих заната 3. Друштвена укљученост Рома/киња у јавне активности равноправно са осталим становништвом 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стварање услова за решавање статусних питања, приступа информацијама и правној помоћи, посебно мобилних услуга на терену 2. Очување културне и материјалне баштине Рома -материњи језик, писмо и правопис, неговање старих заната 3. Друштвена укљученост Рома у јавне активности равноправно са осталим становништвом 4. Сензибилизација јавности за проблеме ромске популације путем

Општи циљеви	Посебни циљеви	Мере
права и учешћа у друштвеном, културном и јавном животу		<p>медија</p> <p>5. Менторска подршка учешћа Рома /Ромкиња у процесима доношења одлука</p> <p>6. Подршка укључивању Ромкиња у ромске организације и активности по слободном избору</p>
Област 7: Слободно време- спорт и развијање личних интересовања/вештина		
Усвајање проактивних стилова живота, интересовања и личних вештина	<p>1. Промена свести о личним потребама, могућностима и праву на лични развој и квалитетном садржају слободног времена</p> <p>2. Информисање о добрим примерима позитивних личних промена као последице едукација, образовања и сл.</p>	<p>1. Промена свести о личним потребама, могућностима и праву на лични развој-посебно жена</p> <p>2. Информисање о добрим примерима позитивних личних промена као последице едукација, образовања и сл.</p>
Област 8: Родна равноправност		
Усвајање проактивних стилова живота, родне равноправности и заштите од насиља Ромкиња	<p>1. Промена свести о личним потребама, могућностима и праву на родну равноправност Ромкиња</p> <p>2. Заштита Ромкиња од насиља и родне дискриминације</p> <p>3. Информисање о добрим примерима као последице промене свести о родној равноправности</p>	<p>1. Промена свести о личним потребама, могућностима и праву на лични избор Ромкиња</p> <p>2. Заштита Ромкиња од насиља и родне дискриминације</p> <p>3. Информисање о добрим примерима као резултата промене свести о родној равноправности</p>

Активности из *Акционог плана* спровођене су финансирањем из буџета ГО Звездара и обезбеђеним финансијским средствима (суфинансирање и финансирање) из других фондова. Током периода имплементације на годишњем нивоу у буџету ГО планирана су средства у износу од 1.000.000,00 динара на позицији реализација Акционог плана, која су наменски утрошена на има партиципације у аплицирању и обезбеђивању финансијске подршке у прописаним износима од 10-20% од укупног износа за који је аплицирано код других фондова. Највећи део реализованих активности спроведен је (су)финансирањем из следећих извора: Европске уније, ОЕБС, Немачког савезног министарства за економску сарадњу и развој (ФИЗ), Министарства за омладину и спорт, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и буџета ГО Звездара.

Скупштина ГО Звездара је на седници одржаној 24. децембра 2020. године усвојила *Извештај о реализацији Акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2015-2020.* (у даљем тексту: *Извештај*).

У *Извештају* је наведено да је током спровођења *Акционог плана* ГО Звездара успела да умрежи све значајне социјалне актере, да успостави и развије социјалну инфраструктуру која је била активна током целог периода имплементације, и то:

1. Тим за праћење и извештавање реализације;
2. Мобилни тим за инклузију Рома Звездаре
3. Одељење за друштвене делатности/Одсек за социјалну заштиту
4. Повереништво за избегла, интерно расељена и повратничка лица
5. Цивилни сектор.

У кризи за ромску заједницу, ГО је **успела да успостави одржив модел подршке који се ослања на међусекторску и међуинституционалну сарадњу социјалних партнера** која обухвата индивидуални приступ и пакет подршке и помоћи као одговор на конкретне проблеме појединаца и породица.

Наведеним активностима обухваћено је око 1.500 корисника, од тога највише деце и младих до 18 година старости, кроз програме подршке у предшколском и школском развоју и образовању, слободном времену и спортским активностима, кроз враћање младих до 30 година у образовни систем, као и радно оспособљавање, економско оснаживање, запошљавање радно способних појединаца, самозапошљавање, јачање родитељских компетенција и партнерских односа. Треба имати у виду да се овај број односи на евидентиране кориснике активности, услуга, добара, помоћи и подршке, а често се дешава да један корисник или једна породица добије више различитих облика помоћи.

Број обухваћених Рома и Ромкиња у активностима, програмима и пројектима реално је већи од приказаног, нарочито када су у питању они садржаји који су намењени целокупној популацији, без обзира на националну припадност. То се односи на стручне скупове, сајмови, обуке, културне, спортске и друге манифестације, на систем друштвене бриге, као и подршку Повереништва за избегла и интерно расељена лица. Јер код свих ових активности, односно видова подршке корисници се не евидентирају по националној припадности.

У закључцима датим у *Извештају* је наведено да су **финансијска средства предвиђена за реализацију Акционог плана оптимално коришћена**. На тај начин је створен реалан модел у раду са ромском популацијом у њиховом најбољем дугорочном интересу – могуће социјализације и инклузије у заједницу.

Препорука за наредни период је да се сви релевантни подаци о реализованим активностима које су усмерене на ромску популацију сливају у јединствену евиденцију. На тај начин би се створила боља основа за квалитативну и квантитативну анализу ефеката.

Једна од отежавајућих околности при обезбеђивању података који одговарају стварној ситуацији је и то што се, и када су у питању активности позитивне дискриминације које су намењене Ромима (на пример афирмативне мере за упис Рома у средње школе), сами Роми тешко изјашњавају као припадници ове националне мањине управо због страха од предрасуда и дискриминације. Ово је нешто чиме би Општина такође требало да се бави у наредном периоду.

Међу закључцима се наводи и то да је у периоду спровођења *Акционог плана* **настављена стабилна сарадња са представницима насеља**, те су сами становници насеља укључени у активности у свим фазама, од планирања до реализације. Такође, Општина је **успела да одржи постојеће ресурсе и успостављену међусекторску и међунационалну сарадњу, као и сарадњу са цивилним сектором**. Општина је посебно **оснажена доступношћу иностраних фондова као подршке**, што такође представља и добру референцу ГО Звездара за будуће конкурсе.

Пракса Мобилног тима и принципи социјалне политике и заштите који се примењују у раду са свим рањивим категоријама суграђана на Звездари, **учинили су социјалну бригу за Роме и Ромкиње интегралном и одрживом** уз поштовање принципа индивидуалног приступа и партиципацију корисника у свим фазама рада, менторске подршке и праћење у најбољем интересу породица и појединаца свих генерација.

У извештајном периоду остварен је **значајан ефекат у мотивационим активностима и активацији свих**, а посебно радно способних појединаца. Препорука је да се у наредном периоду Општина фокусира на превазилажење недовољне видљивости појединаца и породица које су постигле социјалну интегрисаност, пре свега као добрих примера и као сарадника у формирању група помоћи и самопомоћи.

Посебна пажња је посвећена **мотивацији ромских породица да школују децу** и на тај начин се остварују два циља: подршка деци и младима у редовном школовању и јачање одговорног родитељства и родитељских компетенција.

Све основне школе су биле укључене у реализацију пројекта „Међусекторски механизам за спречавање прекида школовања и смањење раног напуштања школе у општини Звездара“. Посебно је важно напоменути модел добре праксе - да је исход пројекта софтвер у који су укључене све школе тако да је **обезбеђено одрживо праћење редовности похађања наставе, доношење интервентних мера као и извештавање о предузетим корацима и резултатима у појединачним случајевима.**

Кроз рад педагошких асистената и здравствене медијаторке оснажена је менторска подршку појединцима и породицама као иновативног програма помоћи и подршке. Искуство је да на Звездари треба повећати број ових асистената и медијатора, посебно када се има у виду да су њихове активности присутне не само у школама већ и на терену, у самим породицама, и да су поред деце и младих, индиректни корисници услуга помоћи и подршке практично целе породице.

У евалуацији постигнућа, намеће се **потреба менторског рада са породицама** и утврђивање овог модела би требало да буде један од пројектних задатака у наредном периоду.

Пројекти финансирани из ино фондова испунили су планиране циљеве. Њихова имплементација је позитивно оцењена од стране донатора, а **Општина је препозната као озбиљан и поуздан партнер.**

Евидентирано је да велики број Рома има **проблем у решавању имовинско-правних питања** чиме су осујећени да користе субвенције и неповратна средства за унапређење услова становања. Реч је о спором и скупом процесу а решавање овог проблема такође остаје као један од приоритетних задатака за наредни период.

Уочени су и следећи проблеми: велики број Рома и даље није пријављен у Националној служби запошљавања; значајан број, претежно мушкараца, има само основно образовање; добар део и даље је доминантно запослен у „сивој зони“. Због свега наведеног, један од трајних циљева је да се променом свести код ових суграђана оствари социјално пожељно понашање и циљ - да најмање један радно способан члан породице буде легално запослен. Такође је потребно да се онима који имају изграђене објекте у којима се баве бизнисом „у сивој зони“ помогне да региструју предузетничке радње и стекну знање потребно за вођење бизниса, како би легализовали свој посао за који су дугорочно опредељени и заинтересовани.

У Извештају су дате препоруке да и у наредном периоду остану **следећи стратешки приоритети**, када је унапређење положаја ромске популације у питању: **област економског оснаживања радно способне ромске популације, посебно жена, помоћ у решавању имовинских питања, подршка деци и младима да се редовно школују и у што већој мери укључују у живот заједнице, као и подршка старијима да се функционално описмењавају.**

2.2 Локална планска документа (документа јавних политика)

Градска општина Звездара је једна од учесница у планском систему која, у складу са својом надлежношћу, планира јавне политике, анализира ефекте, припрема и усваја планска документа, спроводи јавне политике, прати спровођења тих политика, вреднује учинке јавних политика у циљу њиховог преиспитивања и унапређења и извештава о постигнутим учинцима јавних политика;

У тренутку израде овог планског документа, у ГО Звездара на снази су следећа документа јавних политика:

- Програм унапређења социјалне заштите ГО Звездара 2021-2023.

- Локални акциони план запошљавања ГО Звездара за период 2021-2023.

Локалним акционим планом запошљавања ГО Звездара за период 2021- 2023. године (у даљем тексту: ЛАПЗ) утврђен је план активности, приоритети и мере за унапређење запослености и смањење незапослености на територији ГО Звездара. На основу идентификованих изазова на тржишту рада, утврђени су следећи циљеви политике запошљавања:

- 1) Спречавање раста незапослености;
- 2) Смањење опште стопе неактивности и повећање стопе запослености:
  - a. Јачање улоге политике запошљавања;
  - b. Олакшан приступ тржишту рада за Роме;
  - c. Олакшан приступ тржишту рада за жене;
  - d. Олакшан приступ тржишту рада за друге категорије теже запошљивих појединаца;
- 3) Унапређење положаја младих на тржишту рада и старијих од 50 година
- 4) Економско оснаживање једнородитељских и породица незапослених родитеља са малолетном децом.

У ЛАПЗ-у се утврђене следеће мере:

1. Пружање подршке у постизању континуираног, социјално одговорног и ефикасног посредовања у запошљавању
2. Организовање Сајма запошљавања на територији Звездаре
3. Организовање Сајма образовања и професионалне оријентације
4. Промоција запошљавања теже запошљивих лица кроз промоцију социјалних предузећа/кооператива
5. Промоција запошљавања теже запошљивих лица
6. Стручно оспособљавање теже запошљивих категорија незапослених лица
7. Обука НСЗ „Пут до успешног предузетника“
8. Промовисање волонтирања.

Програм унапређења социјалне заштите за период 2021 - 2023. године реализује се као низ планираних активности усмерених ка појединцима свих узраста као и породицама са циљем побољшања, односно очувања квалитета живота, отклањања или ублажавања ризика, неповољних животних околности и социјалне искључености као и развоја личних потенцијала корисника за самосталан живот. Програм обухвата:

- Једнократне помоћи и други облици помоћи - Планиране активности су усмерене ка појединцима свих узраста као и породицама са циљем побољшања, односно очувања квалитета живота, отклањања или ублажавања ризика, неповољних животних околности и социјалне искључености, и између осталог, обухватају и обележавања 8. априла - Међународног дана Рома.
- Дневне услуге у заједници
- Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге
- Подршка особама са инвалидитетом
- Реализација Локалног акционог плана запошљавања (ЛАПЗ)

ЛАП за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара за период 2021-2023. је усаглашен са оба претходно наведена документа јавних политика.

2.3 Институционални оквир на локалном нивоу

У општини Звездара ангажован је **координатор за ромска питања** по уговору о делу. Послови координатора за ромска питања се обављају у оквиру радног места под називом „лице

ангажовано на пословима унапређења положаја националних мањина“. Ово радно место није систематизовано².

Савет за међунационалне односе није формиран. Формирана је Комисија за родну равноправност као и Савет за здравље. У оба тела има лица чланова ромске националности³.

У ГО Звездара је формиран **Мобилни тим за инклузију Рома Звездаре**, у чијем раду учествују представници Управе ГО Звездара (два представника), представник Градског центра за социјални рад – Одељење Звездара, представник Националне службе за запошљавање – Филијала Београд – Служба Звездара, здравствене медијаторке (две) и педагошки асистенти (пет). Чланови Мобилног тима су запослени у поменутиим установама и раде на пословима који су у вези са остваривањем права Рома и Ромкиња.

Мобилни тим подстиче директно примењивање стратешких мера у органима и установама; обилази ромска насеља на основу утврђеног плана; сарађује са Националним саветом ромске националне мањине и организацијама цивилног друштва; обавештава органе јавне управе о проблемима у вези са применом стратешких мера; припрема иницијативе и пројекте којима се осигурава сарадња локалних организација и партнера у процесу унапређења положаја Рома и Ромкиња; прикупља податке о остваривању стратешких мера.

На подручју ГО Звездара предшколско васпитање и образовање се спроводи у Предшколској установи „Звездара“, која своју делатност обавља у 27 објеката⁴. Према подацима Републичког завода за статистику⁵ на подручју ГО Звездара у школској 2018/2019. години предшколско васпитање и образовање се обављало у 60 објеката у којима је било 7.712 деце-корисника. Основно образовање се у 2018/2019. години, према истом извору, спроводило у 12 основних школа које је похађало укупно 10.646 ученика. Највећи број ученика ромске националности похађа основне школе „Деспот Стефан Лазаревић“, „Стеван Синђелић“, „Павле Савић“ и „Владислав Петковић Дис“. Ове четири школе имају **педагошке асистенте** које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Такође, један педагошки асистент ради са ромском децом у оквиру Предшколске установе „Звездара“, и он се финансира од стране Секретаријата за образовање и дечију заштиту. Процена Тима за праћење и извештавање реализације претходног *Акционог плана* је да би било добро да се број педагошких асистената повећа, чиме би се постигла квалитетна подршка у учењу деци ромске националности, што је наведено и у *Извештају о реализацији Акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2015-2020.*

На подручју општине ангажоване су две **здравствене медијаторке**. Представници ГО процењују да број ангажованих здравствених медијаторки не одговара потребама заједнице, односно неопходно је да овај број буде већи.

---

²<http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/>

³<http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/>

⁴Извор: <https://zvezdara.rs/vodic/predskolska-ustanova-zvezdara/>

⁵„Општине и региони у Републици Србији“, 2020, Републички завод за статистику

3 ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ЗВЕЗДАРА

Општина Звездара је градска општина града Београда. Налази се у југоисточном делу града и спада у централне општине Београда. Територија ГО Звездара простира се на површини од око 32 км² (3.165 ha) или на 1% територије града Београда. Од укупне површине територије 1.793 ha је пољопривредно земљиште (од тога 1.423 ha чине оранице и баште, под воћњацима је 116 ha, под виноградима 44 ha, ливаде се простиру на 25 ha, а пашњаци на 185 ha). Поред тога, 4,1% територије Општине (131 ha) је шумско земљиште, а остало градско грађевинско земљиште.

Општина Звездара је подељена на 4 катастарске општине: КО Звездара, КО Велики Мокри Луг, – КО Мали Мокри Луг, КО Миријево. У општини Звездара постоји 17 месних заједница: Стеван Синђелић, Булбулдер, Велики Мокри луг, Врачарско поље, Вуков споменик, Звездара, Зелено брдо, Липов лад, Војвода Путник, Мали Мокри луг, Миријево, Северни булевар, Славујев поток, Смедеревски ђерам, Ћирило и Методије, Ново Миријево, Војвода Мишић.

3.1 Демографски подаци

По *Попису становништва из 2011. године* у општини Звездара живи 151.808 становника (70.614 мушкараца и 81.194 жене) у 58.527 домаћинстава.

Према *Попису из 2011. године* од укупног броја становништва у општини Звездара 90,33% је српске националности. Роми чине најбројнију националну мањину са 1,08%, што је нешто нижи проценат него онај који се односи на Београдску област, у којој Роми чине 1,65% од укупног броја становника.

Све остале националне мањине чине мање од 1% укупног броја становништва како у Београдској области, тако и у ГО Звездара.

Табела: Становништво према националној припадности према *Попису 2011.*

Национална припадност	Република Србија		СРБИЈА СЕВЕР		Београдска област		Општина Звездара	
	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)
Укупно	7.186.862	100	3.591.249	100	1.659.440	100	151.808	100
Срби	5.988.150	83,32	2.795.083	77,83	1.505.448	90,72	137.132	90,33
Роми	147.604	2,05	69.716	1,94	27.325	1,65	1.644	1,08
Мађари	253.899	3,53	252.946	7,04	1.810	0,11	180	0,12
Бошњаци	145.278	2,02	2.376	0,06	1.596	0,09	168	0,11
Хрвати	57.900	0,80	54.785	1,53	7.752	0,47	486	0,32
Словаци	52.750	0,73	52.425	1,46	2.104	0,13	78	0,05
Црногорци	38.527	0,54	32.043	0,89	9.902	0,60	971	0,64
Власи	35.330	0,49	352	0,009	182	0,01	12	0,007
Југословени	23.303	0,32	20.237	0,56	8.061	0,49	695	0,46

Национална припадност	Република Србија		СРБИЈА СЕВЕР		Београдска област		Општина Звездара	
	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)	Број	Удео у укуп. становн. (%)
Македонци	22.755	0,31	17.362	0,05	6.970	0,04	723	0,48
Бугари	18.543	0,002	2.677	0,07	1.188	0,07	165	0,11

Извор: Попис 2011, Републички завод за статистику

Према најновијим статистичким подацима⁶ процена је да је у општини Звездара средином 2019. године било 168.118 становника, од чега 90.256 жена и 77.862 мушкараца. Очекивано трајање живота живорођених је 77, просечна старост 42 године. Просечан број чланова по домаћинству износи 2,59. Индекс старења⁷ је 122. Деце старости од 0 до 14 година има 25.559 (12.468 девојчица и 13.091 дечака) или 15,2%, а младих од 15 до 29 година 26.780 (13.648 жена и 13.132 мушкараца) или 15,9%. Радни контингент (од 15-64 године) чини 112.416 лица (59.542 жена и 52.874 мушкараца) или 66,9%. Старијих (65+ година) има 17,9%.

Према општини пребивалишта запослено је 62.315, што чини да је регистрована запосленост у односу на број становника 37%. Регистрована незапосленост (на дан 31.12.2020. године) је 5.576. Регистрована незапосленост на 1.000 становника у 2019. години је износила 36.

3.2 Општи подаци о Ромима

Као што је већ наведено, према *Попису из 2011. године*, у општини Звездара живи **1.644 становника** који су се изјаснили као припадници **ромске националне мањине**, од којих 847 су мушкарци и 797 жене.

Процена је да је овај број барем три пута већи, што због миграција унутар града Београда, што због прилива Рома из унутрашњости, као и повратника по *Споразуму о реадмисији* са ЕУ.

Према евиденцији Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, број повратника у периоду од 6 године кретао се на следећи начин:

Табела: Кретање броја повратника у општини Звездара

Година	Број повратника
2014. године	19
2015. године	37
2016. године	23
2017. године	15
2018. године	13
2019. године	2

Извор: Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије

Међутим, треба узети у обзир да је ово евиденција само оних повратника који су присилно доведени на територију Србије преко аеродрома Београд. Повратници који су се добровољно

⁶Извор: <http://devinfo.stat.gov.rs>

⁷60+ година / 0-19 година

вратили и избегли привођење од стране полиције земаља у којима су боравили, нису евидентирани, а њихов број је свакако већи.

Општински повереник не води евиденцију о повратницима, јер они немају обавезу да се пријаве у повереништва за избегле и расељене у градским општинама. У Београду су они упућенији на Комесаријат за избеглице и миграције РС.

Табела: Старосна структура грађана ромске националности (Попис 2011)

Године старости	Укупно		Мушкарци		Жене	
	Број	Удео у укупном броју (%)	Број	Удео у укупном броју (%)	Број	Удео у укупном броју (%)
Укупно	1.644	100	847	100	797	100
0-4 година	166	10,1	90	10,1	76	9,5
5-9 година	191	11,6	104	12,3	87	10,9
10-14 година	169	10,3	88	10,4	81	10,2
15-19 година	155	9,4	72	8,5	83	10,4
20-24 година	136	8,3	64	7,6	72	9,0
25-29 година	140	8,5	68	8,0	72	9,0
30-34 година	125	7,6	64	7,6	61	7,7
35-39 година	117	7,1	69	8,1	48	6,0
40-44 година	97	5,9	48	5,7	49	6,1
45-49 година	117	7,1	53	6,3	64	8,0
50-54 година	77	4,7	44	5,2	33	4,1
55-59 година	79	4,8	45	5,3	34	4,3
60-64 година	34	2,1	21	2,5	13	1,6
65-69 година	15	0,9	5	0,6	10	1,3
70-74 година	15	0,9	7	0,8	8	1,0
75-79 година	6	0,4	4	0,5	2	0,2
80+ година	5	0,3	1	0,1	4	0,5

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

Према подацима из 2011. године на територији општине Звездара било је 526 деце (од 0 до 14 година) или 32% од укупног броја становника ромске националности. Младих (од 15 до 29 година) је било 431 или 26,2%, а радно способних (од 15 до 64 године) 1.077 или 65,5%. Старијих (65+ година) је било 41 или 2,5 %.

Када се старосна структура становништва ромске националности упореди са старосном структуром укупног становништва у општини Звездара уочава се да је учешће старијих лица (65+ година) код ромског становништва значајно мање (2,5% у односу на 17,9%), а учешће деце (од 0 до 14 година) двоструко веће (32% у односу на 15,2%).

Подаци који су добијени од стране представника Општинске управе указују да се у посебан бирачки списак до дана 04.02.2021. године, уписано 850 грађана ромске националности.

3.2.1 Образовање

У следећој табели дат је преглед школске спреме грађана ромске националности.

Табела: Грађани ромске националности према школској спреми (Попис 2011)

Укупно	Деца млађа од 15 година	Без школске спреме	Непотпуна основна школа	Основно образовање	Средње образовање	Више/ високо образовање	Непознато
1.644	526	136	179	541	232	14	16
100%	32,0%	8,3%	10,9%	32,9%	14,1%	0,9%	

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

Из табеле се може уочити да је 8,3% од укупног броја становника ромске националности у општини Звездара без школске спреме, 10,9% има непотпуну основну школу, односно 32,9% има основно образовање, док мање од 1% има више или високо образовање.

У 2019/2020. годинина ромски језик и култура се изучава у ОШ „Деспот Стефан Лазаревић“⁸.

3.2.2 Регистрована незапосленост

Према подацима Националне службе за запошљавање у општини Звездара на дан 31.12.2020. године на евиденцији се налази укупно 5.471 незапослених лица, од чега је **125 незапослених ромске националности**. Укупан број незапослених жена је 3.367, а међу њима је **81 жена ромске националности**.

Табела: Укупан број незапослених лица у општини Звездара на евиденцији Националне службе за запошљавање

		Број незапослених
31.12.2018.	Укупно:	7021
	Жене:	4207
31.12.2019.	Укупно:	5909
	Жене:	3584
31.12.2020.	Укупно:	5471
	Жене:	3367

Извор: Национална служба за запошљавање

Према подацима Националне службе за запошљавање, број незапослених лица у последње 3 године, има тренд смањивања. На крају 2018. године, у евиденцији је било уписано 7.021 незапослено лице. Од тог броја, 59,92% или 4.207 су биле особе женског пола. Наредне године број незапослених лица смањен је за 1.112, тако да је на крају 2019. године на евиденцији регистровано 5.909 незапослених, с тим што се удео незапослених особа женског пола незнатно повећао на 60,65% (односно 3.584). Најмањи број незапослених лица регистрован је на крају 2020. године. Од укупно 5.471 лица, 3.367 су особе женског пола, што представља удео од 61,54%. Иако

⁸Извор: <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/>

се број незапослених лица у посматраном трогодишњем периоду смањивао, приметан је благи пораст процента незапослених особа женског пола.

У следећим табелама је дат преглед броја незапослених лица ромске националности према степену стручне спреме, према старости и дужини тражења посла.

Табела: Образовна структура лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ

		Ук. број	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2
31.12.2018.	Укупно:	221	191	3	18	6	0	0	0	2	1
	Жене:	95	83	1	4	5	0	0	0	1	1
31.12.2019.	Укупно:	164	132	4	11	11	0	0	0	5	1
	Жене:	79	65	1	5	5	0	0	0	2	1
31.12.2020.	Укупно:	125	103	2	9	8	0	0	0	2	0
	Жене:	81	66	1	6	5	0	0	0	2	0

Извор: Национална служба за запошљавање

У последње 3 године, највећи број незапослених лица ромске националности био је на крају 2018. године, када је на евиденцији НСЗ забележено 221 лице или 3,15% од укупног броја регистрованих незапослених лица. Према структури образовања, 191 лице или 86,42% има завршену основну школу (I степен образовања), само 3 особе имају II степен, 18 лица III степен, а 6 лица IV степен стручне спреме. На евиденцији нема лица са V, VI-1, VI-2 степеном образовања, док само 2 лица имају степен VII-1, а једно лице женског пола VII-2 степеном образовања. Од укупног броја незапослених, особе женског пола чине 42,98% (односно 95 жена).

У 2019. години забележен је мањи број незапослених лица ромске националности. Међу 164 незапослена лица, највише је било оних са I степеном стручне спреме – 132 особе или 80,49%. У укупном броју, незапослене жене чине 48,17% или 79 особа. Од тога, 65 или 82,28% има I степен стручне спреме. Што се тиче осталих степена образовања, на евиденцији није било лица са V, VI-1, VI-2 степеном образовања као и у 2018. години, док се повећао број особа са степеном VII-1, а број лица са степеном VII-2 је остао непромењен.

Тренд смањења броја незапослених настављен је и у 2020. години, када је регистровано укупно 125 незапослених лица ромске националности, односно 2,28% у укупном броју незапослених у општини Звездара. Занимљиво је да је у структури, број особа женског пола повећан у односу на претходне две године, тако да су у 2020. години жене чиниле 64,8% незапослених (или 81 особа женског пола). Према степену образовања, и даље је највећи број лица са завршеном основном школом – 103 особе или 82,4%, међу којима је 66 жена, односно 64,01%. Као и у претходним годинама, на евиденцији није било регистрованих лица са V, VI-1, VI-2 степеном стручне спреме, као ни особа са највишим VII-2 степеном образовања, које су биле регистроване у претходне 2 године.

Табела: Старосна структура лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ

		Укупан број	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65
31.12.2018.	Укупно:	221	10	17	26	28	42	28	21	26	17	6
	Жене:	95	3	10	11	11	18	9	9	13	10	1
31.12.2019.	Укупно:	164	7	9	18	18	32	23	14	22	16	5
	Жене:	79	2	6	9	10	13	14	3	12	8	2

		Укупан број	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65
31.12.2020.	Укупно:	125	3	4	18	20	16	16	10	11	18	9
	Жене:	81	2	3	12	13	11	10	4	8	12	6

Извор: Национална служба за запошљавање

Према старосној структури, током 2018. године, регистровано је највише лица који имају између 35-39 година – 42 особе које чине 19% од укупног броја незапослених лица ромске националности. На евиденцији НСЗ-а, најмање је уписано лица старосне доби од 60-65 година (6), а следе лица од 15-19 година (10). Када посматрамо женску популацију, тренд је исти, тако да је међу 95 незапослених жена, највише оних старосне доби од 35-39 година (18 жена или 18,95%). Најмање незапослених жена регистровано је међу особама од 60-65 година, док су у узрасту од 15-19 година регистроване 3 особе женског пола.

Сличан тренд се наставио и у 2019. години. Међу 164 незапослена лица ромске националности, највише је било оних старосне доби од 35-39 година – 32 особе или 19,5%. Затим следе особе старости од 40-44 године (23) и од 50-54 године (22). Најмање је регистрованих старосне доби од 60-65 година – 5 особа, док је 7 лица од 15-19 година. У структури незапослених, особе женског пола чиниле су 48,17%, али их је што се тиче старосне структуре највише било у групи од 40-44 године (14 жена или 17,72%), затим следе жене старосне доби од 35-39 година (13) и од 50-54 године (12). Најмање жена је регистровано у најстаријој категорији – 2 жене старосне доби од 60-65 година, као и у узрасту од 15-19 година (2).

Ситуација се променила током 2020. године. Највише незапослених забележено је у категорији од 30-34 године – 20 лица или 16% од укупног броја незапослених. Затим следе лица од 55-59 година (18), док је у старосној доби од 35-39 и 40-44 године регистровано по 16 лица. У односу на претходне две године, дошло је до значајног повећања броја незапослених у категорији од 60-65 година. Од 2,7% колико их је регистровано 2018. године, проценат је благо порастао у 2019. години на 3,04%, да би се у 2020. години увећао више од 2 пута, када је регистровано 7,2% незапослених лица од 60-65 година. Супротан тренд је забележен код лица у узрасту од 15-19 година. Током 2018. године, најмлађи су чинили 4,52% у укупном броју незапослених лица, док се у 2020. години њихов број смањио, тако да је удео најмлађе популације од 15-19 година био 2,4%. Међу женама је, као и код мушкраца, било највише оних старосне доби од 30-34 (13), а најмање у узрасту од 15-19 година.

Табела: Број лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ према дужини тражења посла

		Ук. број	До 1 год.	Од 1-2 год.	2-3 год.	3-5 год.	5-8 год.	8-10 год.	Преко 10 год.
31.12.2018.	Укупно:	221	74	37	34	28	29	4	15
	Жене:	95	30	18	14	10	12	0	11
31.12.2019.	Укупно:	164	56	26	18	22	23	9	10
	Жене:	79	24	13	10	11	11	3	7
31.12.2020.	Укупно:	125	44	20	10	18	10	17	6
	Жене:	81	26	12	6	12	9	12	4

Извор: Национална служба за запошљавање

Када се посматра дужина тражења посла, евиденција из 2018. године показује да 33,5% незапослених ромске националности (или 74 лица) посао тражи мање од годину дана. 37 лица

или 16,7% посао траже од 1-2 године, а сви остали су на евиденцији НСЗ дуже од 2 године. 30 особа женског пола (или 31,6% од укупног броја незапослених жена ромске националности) налази се на евиденцији до 1 године. 18,9% или 18 жена је на евиденцији од 1-2 године.

Проценти у 2019. години су слични - 56 лица или 34,2% посао траже до 1 године, 26 лица или 15,9% посао траже од 1-2 године. Међу женама ромске националности, 24 или 30,4% траже посао до годину дана, док 13 или 16,5% тражи посао од 1-2 године.

У 2020. години број оних који траже посао до 1 године износио је 44 или 35,2%, а 20 особа ромске националности (или 16%) је међу онима који посао траже од 1-2 године. Слична ситуација је и што се тиче женске популације – 26 жена или 32,1% тражи посао до годину дана, док их је 12 (или 14,8%) у категорији од 1-2 године.

На евиденцији НСЗ се налазе и лица која припадају рањивим категоријама, као што је приказано у следећој табели.

Табела: Број лица ромске националности из **рањивих категорија** која се налазе на евиденцији НСЗ

	На дан 31.12.2018.		На дан 31.12.2019.		На дан 31.12.2020.	
	Укупно	Жена	Укупно	Жена	Укупно	Жена
Особе са инвалидитетом	39	16	39	14	35	15
Корисници новчане накнаде	-	-	-	-	-	-
Самохране родитељи	78	66	70	58	69	61
Оба незапослена родитеља	185	92	162	81	125	58
Интерно расељена лица	82	33	38	24	75	26
Избегла лица	0	0	1	1	1	1
Корисници новчане социјалне помоћи	392	209	374	196	530	279
Деца у хранитељским породицама	1	1	1	0	2	1
Повратници из иностранства по споразуму о реадмисији	5	3	3	1	2	0
Повратници из затвора	9	0	3	0	3	0
Жртве трговине људима	0	0	0	0	0	0
Жртве породичног насиља	0	0	0	0	2	1
Технолошки вишкови	13	3	20	9	17	6

Извор: Национална служба за запошљавање

Када је реч о рањивим категоријама, током 2018. године највише је регистровано корисника новчане социјалне помоћи (392 лица), од којих су више од половине (209), односно 53,3% чиниле жене. У категорији технолошког вишка, регистровано је 13 лица, међу којима су 3 жене (23,1%). Међу повратницима из затвора забележено је 9 особа, затим следе повратници из иностранства по Споразуму о реадмисији (5), док је 1 особа женског пола регистрована у категорији деца у хранитељским породицама. На евиденцији није било лица која су регистрована у категоријама избегла лица, жртве трговине људима и жртве породичног насиља.

Током 2019. године дошло је до благог пада броја корисника новчане социјалне помоћи, када су регистрована 374 лица, међу којима је било 196 жена (52,4%). Број особа у категорији технолошког вишка повећан је на 20, а број жена је утростучен у односу на претходну годину – регистровано је 9 жена (45%). Број повратника из иностранства по Споразуму о реадмисији је смањен – 3 особе, такође је смањен број повратника из затвора (3 лица), док је по 1 лице регистровано у

категоријама избегла лица и деца у хранитељским породицама. Током 2019. године није било регистрованих лица у категоријама жртве трговине људима и жртве породичног насиља.

У 2020. години забележен је значајан пораст корисника новчане социјалне помоћи – 530 лица, међу којима су 292 жене, с тим да је процентуално удео жена остао исти (52,6%). 17 лица регистровано је у категорији технолошког вишка, од који су 6 особе женског пола (односно 35,3%). У категорији избеглих лица регистрована је 1 особа женског пола, док се број повратника из иностранства према *Споразуму о реадмисији* смањило (2 лица). Број повратника из затвора је остао исти као и у 2019. години (3 лица), док је број деце у хранитељским породицама повећан на 2, од којих је 1 особа женског пола. У посматраном трогодишњем периоду, први пут су током 2020. године регистроване 2 особе жртве породичног насиља, од којих је једна женског пола. У категорији жртве трговине људима није регистровано ниједно лице.

3.2.3 Становање

Према садржају *Упитника за припрему ситуационе анализе за потребе израде ЛАП за инклузију Рома*, који је попуњен од стране ГО, Роми живе у четири насеља: Босутска улица (Звездарска шума), Орловско насеље (у Миријеву), делови Малог Мокром Луга и Великог Мокром Луга. Сва четири су стандардна, урбанистички и комунално заокружена насеља, осим дела Орловског насеља у Миријеву који се зове Лазари које је нестандартно нехигијенско насеље.

Опис сваког од ових насеља је табеларно приказан.

Табела: Опис Босутског насеља

Назив насеља:	Босутско насеље					
Опис положаја:	Интегрисан у формално насеље	Површина:	46.547 м ²	Процењена старост насеља:	>45 година	
Грађевински материјал:	Слаби материјали, неподобни за градњу	Постоји одношење отпада:	ДА	Број кућа:	101-200	
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)			Број становника:	201-500	
Постоји водоводна мрежа:	ДА	Статус водов.мреже:	Ван употребе	Покривеност вод.мрежом:	0	
Постоји канализациона мрежа:	ДА	Статус канал.мреже:	Ван употребе	Покривеност кан.мрежом:	0	
Тип септичке јаме:	Пропусна септичка јама					
Постоји електрична мрежа:	ДА	Статус елек.мреже:	У функцији	Покривеност ел.мрежом:	>70%	
Постоји улична расвета:	ДА	Статус уличне расвете:	У функцији	Покривеност улич.расветом:	>70%	
Постоје приступне саобраћајнице:	ДА	Постоје унутрашње саобраћајнице:	ДА	Тип коловоза:	асфалт	Покривеност унутр.саобр. >70%
Покривеност планском документацијом:	Део или делови територије насеља		Тип планске документације:		Генерални урбанистички план	
План 2:	План детаљне регулације		План 3:			
Спровођење планова:	директно		Започета разрада плана:			
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (<10% легализовано)		Предато за легализацију:	>70%	Облик власништва:	приватно

Табела: Опис насеља у Малом Мокром Лугу

Назив насеља:	Насеље у Малом Мокром Лугу					
Опис положаја:	Интегрисан у формално насеље	Површина:	39.646 м ²	Процењена старост насеља:	>45 година	

Грађевински материјал:	Слаби материјали, неподобни за градњу		Постоји одношење отпада:	ДА	Број кућа:	101-200
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)				Број становника:	201-500
Постоји водоводна мрежа:	ДА	Статус водов.мреже:	Ван употребе		Покривеност вод.мрежом:	0
Постоји канализациона мрежа:	ДА	Статус канал.мреже:	Ван употребе		Покривеност кан.мрежом:	0
Тип септичке јаме:	Пропусна септичка јама					
Постоји електрична мрежа:	ДА	Статус елек.мреже:	У функцији		Покривеност ел.мрежом:	>70%
Постоји улична расвета:	ДА	Статус уличне расвете:	У функцији		Покривеност улич.расветом:	30-70%
Постоје приступне саобраћајнице:	ДА	Постоје унутрашње саобраћајнице:	ДА	Тип коловоза:	асфалт	Покривеност унутр.саобр. >70%
Покривеност планском документацијом:	Цела територије насеља			Тип планске документације:	Генерални урбанистички план	
План 2:	План детаљне регулације			План 3:		
Спровођење планова:	Директно			Започета разрада плана:		
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (<10% легализовано)		Предато за легализацију:	>70%	Облик власништва:	приватно

Табела: Опис Орловског насеља

Назив насеља:	Орловско насеље					
Опис положаја:	Интегрисан у формално насеље	Површина:	183.964 м ²	Процењена старост насеља:	>45 година	
Грађевински материјал:	Слаби материјали, неподобни за градњу		Постоји одношење отпада:	ДА	Број кућа:	>200
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)				Број становника:	501-1.000
Постоји водоводна мрежа:	ДА	Статус водов.мреже:	Ван употребе		Покривеност вод.мрежом:	0
Постоји канализациона мрежа:	ДА	Статус канал.мреже:	Ван употребе		Покривеност кан.мрежом:	0
Тип септичке јаме:	Пропусна септичка јама					
Постоји електрична мрежа:	ДА	Статус елек.мреже:	У функцији		Покривеност ел.мрежом:	>70%
Постоји улична расвета:	ДА	Статус уличне расвете:	У функцији		Покривеност улич.расветом:	30-70%
Постоје приступне саобраћајнице:	ДА	Постоје унутрашње саобраћајнице:	ДА	Тип коловоза:	асфалт	Покривеност унутр.саобр. >70%
Покривеност планском документацијом:	Цела територије насеља			Тип планске документације:	Генерални урбанистички план	
План 2:	План детаљне регулације			План 3:		
Спровођење планова:	Директно			Започета разрада плана:		
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (<10% легализовано)		Предато за легализацију:	>70%	Облик власништва:	приватно

Табела: Опис насеља у Великом Мокром Лугу

Назив насеља:	Насеље у Великом Мокром Лугу					
Опис положаја:	Интегрисан у формално насеље	Површина:	39.185 м ²	Процењена старост насеља:	>45 година	

Грађевински материјал:	Слаби материјали, неподобни за градњу		Постоји одношење отпада:	ДА	Број кућа:	51-100
Тип грејања:	Чврсто гориво (дрво, угаљ)				Број становника:	100-200
Постоји водоводна мрежа:	ДА	Статус водов.мреже:	У функцији		Покривеност вод.мрежом:	>70%
Постоји канализациона мрежа:	ДА	Статус канал.мреже:	У функцији		Покривеност кан.мрежом:	30-70%
Тип септичке јаме:	Пропусна септичка јама					
Постоји електрична мрежа:	ДА	Статус елек.мреже:	У функцији		Покривеност ел.мрежом:	>70%
Постоји улична расвета:	ДА	Статус уличне расвете:	У функцији		Покривеност улич.расветом:	30-70%
Постоје приступне саобраћајнице:	ДА	Постоје унутрашње саобраћајнице:	ДА	Тип коловоза:	асфалт	Покривеност унутр.саобр. >70%
Покривеност планском документацијом:	Цела територије насеља			Тип планске документације:		Генерални урбанистички план
План 2:	План детаљне регулације			План 3:		
Спровођење планова:	Директно			Започета разрада плана:		
Степен легализације објеката	Објекти треба да се легализују (<10% легализовано)		Предато за легализацију:	>70%	Облик власништва:	приватно

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“- секција „Становање“, Републичког завода за статистику

У неформалном насељу Лазари, које је део Орловског насеља, живи 20 породица. Оне су се населиле на парцелама које махом припадају Граду Београду и које су по урбанистичком плану намењене за привредну делатност или зелени појас. Та зона није предвиђена за становање и Град Београд нема намеру да врши измену урбанистичког плана у зону становања.

Узваничној евиденцији надлежног органа за које постоји донет одговарајући урбанистички план на основу кога се могу извршити неопходне грађевинске интервенције за унапређење и озакоњење појединачних објеката

Сва четири наведена насеља су покривена регулационим плановима.

3.2.4 Социјална заштита

На евиденцији општинског одељења Градског центра за социјални рад Звездара у току 2019. године је било 10.226 корисника социјалне и породично-правне заштите (4.702 мушкараца или 46% и 5.524 жене или 54%), што чини 6,1% укупне популације општине и 8,9% корисника ГЦСР. У односу на претходну годину, број корисника мањи је за 5,5%.

Број корисника социјалне заштите смањен је у 2020. години за 236 и износи 9.990, од чега је 4.601 особа мушког пола (или 46%) и 5.389 жена (или 54%), а што чини 6% становника општине Звездара користи социјалну помоћ.

С обзиром на то да Центар за социјални рад не води евиденцију корисника према верској, расној, етничкој нити било којој другој припадности, није могуће утврдити тачан број припадника ромске националности који користе социјалну помоћ. На основу искуства може се дати процена према којој број Рома у свим поступцима кореспондира са процентом учешћа у укупном броју становника, тако да се оквирно може речи да у општини Звездара између 4,5 % и 5 % особа ромске националности користи социјалну помоћ.

Током 2018, 2019. и 2020. године припадници ромске националности били су корисници програма социјалне и дечије заштите који су финансирани из буџета ЈЛС. Реч је о помоћи у облику

новчаних средства, пакета са храном и средствима за личну хигијену и хигијену простора. Процењује се да око 20% од 1.644 регистрована становника ромске националности на територији општине Звездара, користи новчану социјалну помоћ.

Када је у питању право на пријаву места пребивалишта на адреси Центра за социјални рад, ту услугу искористило је 15 лица ромске националности, од којих су 11 мушкарци, а 4 особе женског пола.

3.3 Политике и праксе локалне управе и локалних институција

3.3.1 Образовање

Информисани су и мотивисани директори школа да обавесте децу и родитеље ромске националности о Конкурсу за доделу стипендија ученицима ромске националности у школској 2020/2021.г, а обавештавање родитеља деце/ученика је организовано и у ромским насељима преко координатора за ромска питања.

Запослени одељења су присуствовали семинару у Новом Саду, попунили и доставили упитнике Екуменској хуманитарној организацији ЕХО за потребе планирања и реализације пројекта „Социјална инклузија Рома и других осетљивих група у Србији 2019-2022“, који реализује и ГО Звездара као једна од 10 општина у Србији

3.3.2 Запошљавање

Општина Звездара је за реализацију мера активне политике у претходне 3 године издвајала посебна средства за унапређивање положаја Рома, а део средства је у 2018. години обезбеђен и из републичког буџета.

Табела: Финансијска средства која се издвајају за реализацију **мера активне политике запошљавања** из Локалног акционог плана за запошљавање (у РСД)

	Укупно (РСД)	Из буџета ЛС (РСД)	Из буџета РС (РСД)
2018.	3.000.000,00 дин	3.000.000,00 дин	2.960.000,00 дин
2019.	3.000.000,00 дин	3.000.000,00 дин	-
2020.	2.969.000,00 дин	2.969.000,00 дин	-
2021.	-	-	-

Извор: ГО Звездара/НСЗ

Табела: **Мере активне политике запошљавања** које су користила лица ромске националности по годинама

Година	Назив програма/мере	Износ средстава (РСД)	Ук. број корисника	Укупно Рома и Ромкиња	Бр. Ромкиња
2018.	Јавни радови, Стручна пракса, Предузетништво	5.960.000,00 дин	60	20	7
2019.	Јавни радови	3.000.000,00 дин	20	10	5
2020.	Јавни радови	2.969.000,00 дин	20	6	2

Извор: Национална служба запошљавања/ГО Звездара

У претходној табели приказан је број корисника мера активне политике запошљавања који обухвата трогодишњи период од 2018-2020. године. Највећи број корисника који су учествовали у јавним радовима, регистрован је у 2018. години, када је било издвојено и највише средстава.

Међу 60 корисника, било је 20 лица ромске националности (33,33%), од који су 7 биле жене (35%). Половина корисника ове мере у 2019. години, била су лица ромске националности (10 од 20 корисника), међу којима су 5 биле жене. Број корисника у 2020. години је остао исти – 20 лица, с тим што је број особа ромске националности смањен, тако да је у јавним радовима учествовало 6 лица (30%), од којих су само 2 особе женског пола. Важно је напоменути да је у 2019. и 2020. години било издвојено само по 3 милиона динара за јавне радове, што је скоро дупло мање у односу на 2018. годину када је на располагању било скоро 6 милиона динара.

Што се тиче мера активне политике запошљавања, лица ромске националности се углавном ангажују на јавним радовима, с обзиром да су углавном нижег степена квалификација. Према информацијама које су доставили запослени у Општинској управи, одређен број показује интересовање за програм самозапошљавања, са објективно ниским капацитетима да остану у легалној зони када легализују своју делатност којом се иначе баве у сивој зони.

Када је реч о мерама пасивне политике, жене показују интересовање да заврше основну школу, стекну стручну оспособљеност за одређене занате и кроз радно ангажовање обезбеде своје приходе. Дискриминација и традиционално место ромске жене у породици су објективне препреке у њиховим животима. Припадници ромске мањине су стимулирани и заинтересовани да сачувају новчану накнаду за случај незапослености, као и за новчану социјалну помоћ преко ГЦСР.

На подручју општине Звездара, спроводе се **формални програми образовања одраслих**, и то у сарадњи са основним школама за образовање одраслих лица „Браћа Стаменковић“ и „Ђуро Салај“.

У сарадњи са другим социјалним партнерима, спроводе се и остале неформалне, пројектне и програмске активности, пре свега са НЗС, али и цивилним и приватним сектором. Ту се може издвојити сарадња са Академијом „Едукатива“, која реализује стручно оспособљавање за различита занимања. Када су у питању неформални облици образовања, важно је поменути и учешће особа ромске националности на општинском Сајму запошљавања, као и обуке за неговатељице за лица са најмање III степеном стручне спреме, које је током 2020.године организовао CARITAS.

Што се тиче пројектних активности, у току је пројекат „Корак до посла – подршка инклузији Ромкиња путем међусекторског партнерства на Звездари“, који финансира Европска унија. Пројекат је намењен незапосленим Ромкињама са Звездаре, старости до 30 година, које имају завршену основну школу, потпуну или непотпуну средњу школу и заинтересоване су за учешће у програму подршке запошљавању. Програм обухвата похађање дводневних радионица за подршку, помоћ и мотивацију за тражење посла у групама од 10-12 учесница; похађање обука за занимања - фризерка, маникир-педикер, масерка, угоститељка, хигијеничарка, шнајдерка по избору кандидаткиња. Обуке трају од 2 до 3 месеца, а по завршеној обуци кориснице добијају сертификате о стручној оспособљености за изабрано занимање.

Особе ромске националности укључене су и у Мотивационо-активациону обуку за лица без квалификација и нискоквалификована лица, где уче како да прате огласе, како да конкуришу за слободне послове код послодавца.

Евидентна је огромна потреба за континуираном едукацијом у циљу пружања подршке Ромима у проналажењу посла. Међутим, са друге стране, иако постоје упражњена радна места на евиденцији НЗС, као и разни огласи који су истакнути на изложима и бандерама, велики број Рома не жели да се радно ангажује у оквиру формалног система.

3.3.3 Становање

Општина Звездара није успоставила систем за пружање правно-техничке помоћи Ромима и Ромкињама у циљу регулисања имовинског и правног статуса објеката. Међутим, кроз пројекат

ОЕБС-СИДА из 2015. године, организоване су инфосесије са ромским становништвом са темом како озаконити објекте. Такође, израђен је приручник о озаконењу објеката у ромским насељима и урађени пројекти препарцелације за 17 породица у ромском насељу Босутска, која још увек чекају на верификацију у Секретаријату за урбанизам града Београда.

ГО Звездара јепланирала мере за унапређење постојећих објеката у којима живе Роми и Ромкиње. У складу са претходним ЛАП-ом за унапређење положаја Рома, припремљен је пројекат са којим се конкурисало за средства Европске уније, и то за следеће активности: подела пакета грађевинског материјала за 15 ромских породица, израду канализационе мреже у Орловском насељу дужине 1 км, изградњу Ромског дома културе и 6 кућа за социјално становање. Пројекат је одобрен, али уговор није потписан јер општина Звездара од града Београда није на време обезбедила неопходне грађевинске дозволе. У оквиру истог пројекта, општина Звездара је поделила грађевински материјал за унапређење услова за становање за 24 ромске породице.

У другом ЕУ пројекту „Бољи услови за живот интерно расељена лица и повратника на Звездари (2018-2020)“, Општина је обезбедила средства за унапређење услова за становање ИРЛ и повратника, те је 1 породица ИРЛ и 4 породице повратника добило помоћ у грађевинском материјалу.

Роми и Ромкиње у општини Звездара су корисници социјалних станова. Евиденцију поседује Секретаријат за социјалну заштиту града Београда, надлежан за социјално становање. Према подацима којима располажу службеници општине Звездара који су учествовали у изради ситауационе анализе, у Орловском насељу постоје 3,а у Великом Мокром Лугу 1 зграда социјалног становања, чији су скоро сви станари ромске националности. Према истом извору, све у вези са социјалним становањем, комуналном инфраструктуром, као и урбанистичким планирањем је у надлежности града Београда, осим поделе грађевинског материјала ромским породицама.

3.3.4 Социјална заштита

На подручју општине Звездара постоје 4 народне кухиње. Просечан број корисника месечно за године 2018, 2019, 2020.годину износио је:

- 2018. године - 901 корисник;
- 2019. године - 582 корисника;
- 2020. године - 833 корисника;

На подручју општинеЗвездара није вршена анализа потреба Рома/Ромкиња за услугама социјалне заштите. Према проценама надлежних служби, Роми и Ромкиње највише су заинтересовани за за права која се тичу новчаних давања, пакета са храном и хемијом за одржавање хигијене простора и личне хигијене.

3.3.5 Пројектне иницијативе на локалном нивоу

У следећој табели су наведени пројекти који су од 2017. године до данас реализовани од стране организација цивилног друштва, а који су се бавили решавањем проблема Рома (у различитим областима - образовање, запошљавање, становање, здравствена заштита, социјална заштита, култура, информисање и сл.). То су најчешће пројекти који су финансирани од стране општине, а такође наведени су и неки од пројеката финансираних и из других извора, за које је општина имала информације.

Табела: Пројектне иницијативе на локалном нивоу

Назив пројекта	Носилац	Партнери	Период реализације	Циљ	Вредност пројекта и извори				
					РСД/ ЕУР/ УСД	Ук. вред.	Учешће ЈЛС	Други извор	Учешће др. извора
Бољи услови за живот интерно расељених лица и повратника на Звездари	ГО Звездара	Националним саветом ромске националне мањине Србије	јун 2017 – јун 2019	Успостављање механизма за превенцију напуштања школе деце ромске националности	ЕУР	130.658	10,85%	Европска унија	89,15%
Бољи услови за живот интерно расељених лица и повратника на Звездари	ГО Звездара	Удружење „Завичај“	јул 2018- октобар 2020	Помоћ у грађевинском материјалу и економско оснаживање интерно расељених лица и повратника	ЕУР	279.676	6,11%	Европска унија	93.89%
Корак до посла – подршка инклузији Ромкиња путем међусекторског партнерства на Звездари	ГО Звездара	Центар за реинтеграцију и активизам Београд	септембар 2019- март 2021	подизање запошљивости Ромкиња и сензибилизација послодаваца за запошљавање лица ромске националности	ЕУР	65.000	17%	Европска унија	83%

3.4 SWOT анализа

SWOT анализа (акроним од енглеских речи: *Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats* - снаге, слабости, прилике, претње) је техника стратешког менаџмента путем које се уочавају стратешки избори довођењем у везу снага и слабости са шансама и претњама у екстерном окружењу. Помоћу SWOT анализе утврдићемо следеће:

- где смо најјачи тј. које су нам врлине;
- где смо најслабији и које су нам мане;
- који потенцијал имамо тј. где постоји слободан простор за раст и развитак и
- које нам опасности прете и у којој тачки смо најслабији.

SWOT анализа је урађена за сваку од пет области националне стратегије и овог ЛАП-а. Налази анализе су представљени посебно за сваку област. SWOT анализа је резултат радионица које су одржане са представницима заинтересованих страна и заснована је како на анализи доступних статистичких података (који су дати у овом документу), тако и на проценама којима су располагали представници заинтересованих страна.

3.4.1 Образовање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Успостављени механизми сарадње (Мобилни тим и др.) • Успостављен модел добре праксе - међусекторски механизам за спречавање прекида школовања и смањење раног напуштања школе (спроведен пројекат) • Развијен алат за препознавање ризика раног напуштања школе • Постојање правне регулативе на нивоу ГО која омогућава подршку ученицима • Конкурси за програме ОЦД • Педагошки асистенти (укупно 5) • Искуство ГО, образовних установа, ОЦД у спровођењу пројеката финансираних од стране домаћих и међународних програма и фондова • Отвореност васпитно-образовних институција за унапређење рада у овој области и реализацију различитих пројеката у партнерству 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољан број педагошких асистената • Није успостављен модел менторског рада са породицом • Недовољан број кадрова у Општинској управи • Мали обухват деце ПВО • ИРК није довољно препознат од стране Рома као значајан инструмент за добијање додатне подршке • Неадекватан одговор образовно-васпитних институција на културну, социјалну, економску разноликост • Недостатак додатних програма подршке у заједници за адекватну припремљеност за полазак у школу • Недостатак додатних програма за подизање родитељских компетенција • Недостатак простора у вртићима и основним школама
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • ГО Звездара препозната као озбиљан и поуздан партнер (нарочито од стране донаторске заједнице) • Домаћи и међународни програми подршке 	<ul style="list-style-type: none"> • Ковид-19 пандемија – мере (онлине настава, забрана окупљања...) • Сиromaштво • Социјално-економска депривираност • Честе миграције ромских породица

<ul style="list-style-type: none"> • Формални облици образовања одраслих • Простор у друштвеним центрима који припада Граду 	<ul style="list-style-type: none"> • Ниска стопа образовања родитеља
---	---

Као **кључна питања** на којима треба радити, издвојена су:

- Подршка деци и младима да се редовно школују и у што већој мери укључују у живот заједнице
- Превенција осипања (са посебним освртом на младе Ромкиње)
- Развој мултидисциплинарних програма подршке у области образовања, културе, спорта
- Коришћење простора друштвених центара – за програме у области образовања, културе, спорта
- Укључивање деце и младих у већ постојеће програме
- Обезбеђивање приступа ИКТ
- Развијање програма подршке за подизање компетенција родитеља
- Истицање примера добре праксе (родитељи...)
- Обезбеђивање награда за примере добре праксе
- Развијање модела менторске подршке
- Оснаживање ромских ОЦД
- Реализација акционих квантитативних и квалитативних истраживања
- Подршка у размени примера добре праксе између васпитно образовних институција
- Додатни видови подршке деци повратницима и родитељима који обављају сезонске радове
- Развијање модела подршке за децу која нису обухваћена предшколским програмима
- Помоћ приликом електронског уписа деце у основну школу
- Развој програма неформалног образовања
- Професионална оријентација
- Организовање кампања
- Подршка старијима да се функционално описмењавају

3.4.2 Запошљавање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • ЛАП за запошљавање 2021-2023. • ГО издваја финансијска средства за запошљавање Рома (мере активне политике запошљавања) • Успостављена сарадња ГО са НСЗ и другим партнерима • Искуство у спровођењу пројеката финансираних од стране домаћих и међународних програма и фондова (урађени водичи за самозапошљавање) 	<ul style="list-style-type: none"> • Велики број незапослених Рома се не налази на евиденцији НСЗ • Нижи степен образовања ромске популације (без квалификација) • Рад у сивој зони • Недовољно знања о покретању и вођењу бизниса
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Мере активне политике запошљавања НСЗ (јавни радови, обуке...) • Јавни позив НСЗ за самозапошљавање 	<ul style="list-style-type: none"> • Непримењивање законске регулативе од стране послодаваца када је у питању запошљавање представника националних мањина

<p>посебно намењен Ромима</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заинтересованост (углавном жена) за стицање квалификација • ФООО • Домаћи и међународни програми подршке • Постојање потражње за пословима као што су: трговци, хигијеничари, помоћни радници, пекари, грађевински радници... 	<ul style="list-style-type: none"> • Родна дискриминација приликом запошљавања • Недовољна стимулација за запошљавање (примања на јавним радовима изједначена са социјалним давањима) • Незаинтересованост (немотивисаност) ромске популације за легално запошљавање • Недостатак средстава за нострификацију диплома • Традиционалан положај жена у породици • Малолетнички бракови • Предрасуде послодаваца, појединаца
--	--

Као **кључна питања**, на којима треба радити, издвојена су:

- Економско оснаживање радно способне ромске популације, посебно жена
- Подршка у стицању квалификација (курсеви за занате, преквалификације, доквалификације)
- Додатна подршка самохраним родитељима
- Подршка легалном запошљавању
- Програми јавног заговарања (представљање примера добре праксе, добрих искустава, залагање за једнаке услове за жене...)
- Оснаживање послодаваца (информисање, превазилажење предрасуда....)
- Додатна подршка женама за активно тражење посла
- Информисање о дефицитарним занимањима
- Повезивање, умрежавање са послодавцима (понуда-потражња)
- Дефинисати рад са скупљачима секундарних сировина (креирање стимулативног окружења)
- „У свакој породици по један запослени“

3.4.3 Здравствена заштита

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Мрежа установа примарне здравствене заштите • Ангажоване су здравствене медијаторке (укупно 2) • Успостављени механизми сарадње - здравствена медијаторка је члан МТ • ГО покрива трошкове градског превоза здравствених медијаторки 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање планских истраживања и систематизованих података о здрављу Рома и Ромкиња • Слаб одзив ромске популације на превентивне прегледе и скрининг програме • Ниска свест о значају превентивних прегледа и лечењу незаразних хроничних болести • Део ромске популације нема здравствено осигурање и приступ здравственом систему
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Проширена надлежност ГО у области јавног здравља • План јавног здравља у изради • Донаторски програми намењени подизању 	<ul style="list-style-type: none"> • Ковид-19 пандемија • Сталне миграције ромског становништва • Традиционално понашање (рано ступање у брак, рано рађање...)

квалитета живота Рома • Национални програми за превенцију заразних и незаразних болести	• Низак животни стандард • Ограничене надлежности ГО • Недостатак финансијских средстава
--	--

Као **кључна питања**, на којима треба радити у наредном периоду, издвојена су:

- Подизање свести о здрављу и значају превентивних прегледа
- Организовање превентивних прегледа

3.4.4 Социјална заштита

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Програм унапређења социјалне заштите 2021-2023. • Мобилни тим – међусекторска и међуинституционална сарадња • Добра сарадња између институција, установа и организација • Мотивисаност запослених у установама, институцијама и организацијама да се реше проблеми • Вишегодишње ангажовање координатора за ромска питања • Познавање проблема на терену • Реализовани пројекти који доприносе унапређењу капацитета ГО Звездаре – унапређена социјална инфраструктура • Континуитет у подршци Ромима • Добра информисаност Рома о материјалним правима • Успостављен однос узајамног поверења са ромском циљном групом 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање званичне евиденције о корисницима према националној припадности • Непостојање социјалне карте ромских домаћинстава • Слаба упознатост Рома са одредбама породично-правне заштите, бриге о деци, старијима, ОСИ, родној равноправности, одговорном родитељству, минималним стандардима становања и комуналне дисциплине, праву на рад • Недовољан број професионалаца у установама и институцијама
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Национални и међународни пројекти и програми 	<ul style="list-style-type: none"> • Ограничене надлежности ГО • Недостатак финансијских средстава, смањење буџета • Ограничења по питању намене трошења финансијских средстава због ограничених надлежности ГО

Као **кључна питања**, на којима треба радити у наредном периоду, издвојена су:

- Едукација – приближавање света рада
- Укључивање у образовни систем
- Израда неформалне социјалне карте – мапирање услова, проблема и потреба
- Успостављање услуге ментора
- Оснаживање жена
- Програми социјализације

3.4.5 Становање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Искуство у реализацији пројеката подршке становању ИРЛ (подела пакета грађевинског материјала) • Покривеност планском документацијом (око 95%) насеља у којима живе Роми • Постоји припремљен пројекат од стране ГО за унапређење објеката у којима живе ромске породице • Дефинисани аналитички елементи за формирање парцеле • Урађени пројекти (10-15) парцелације и предати Граду 	<ul style="list-style-type: none"> • Нерешена имовинско-правна питања • Неформално насеље Лазари са 25 породица
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Озакоњење до 400м² у надлежности ГО • Могућност међусекторске, међуинституционалне сарадње • Међународни донаторски пројекти и програми 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатак надлежности ГО • Политика социјалног становања у надлежности Града • Низак стандард становања

Као **кључна питања**, издвојена су:

- Помоћ у решавању имовинских права
- Помоћ додељивањем и уградњом пакета грађевинског материјала,
- Промоција културе становања
- Изградња социјалних станова за интерно расељене и социјално угрожене Роме.

4 ЦИЉЕВИ И МЕРЕ

4.1 Општи циљ

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара за период 2021-2023. године је побољшање квалитета живота Рома и Ромкиња који живе на територији градске општине Звездара.

Овај општи циљ је усаглашен, односно доприноси општем циљу *Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016 до 2025. године*, који гласи: „да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва.“

Уз општи циљ дефинисани су кључни показатељи учинка (тзв. показатељи ефеката, односно утицаја, енгл. *impact indicators*). Показатељи ефеката, њихове базе и циљне вредности, као и извори провере утврђени су у акционом плану (који је саставни део овог документа).

4.1.1 Анализа опција за остварење циља

Претходни ЛАП (*Акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара 2015-2020. године*), као што је наведено у поглављу „Стратешки и институционални оквир на локалном нивоу“ овог документа, обухватао је следећих осам области:

1. Образовање и информисање,
2. Економско оснаживање,
3. Здравствена заштита,
4. Социјална заштита и социјализација,
5. Просторно уређење, унапређење услова становања и заштита животне средине
6. Решавање статустих питања, култура и неговање ромске културе и традиције
7. Слободно време - спорт и развијање личних интересовања/вештин
8. Родна равноправност

За сваку област утврђени су општи циљ, специфични циљеви и мере. За сваку меру дефинисане су активности, а за сваку активност носилац, партнери, индикатори резултата, извори финансирања и рок за реализацију.

На основу налаза из *Извештаја о реализацији Акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2015-2020*, може се закључити да је највећи део активности реализован и да су у многим сегментима постигнути планирани ефекти, али да кључни проблеми ромске популације нису решени, те је потребно наставити са спровођењем одређеног броја активности, а такође успоставити и нове.

У претходном периоду ГО Звездара је успела да умрежи (међусекторски и међуинституционално) све значајне социјалне актере (што укључује не само јавни, већ и приватни и цивилни сектор) и да успостави и развије социјалну инфраструктуру. Социјална брига за Роме и Ромкиње учињена је интегралном и одрживом (превасходно путем механизма Мобилног тима, али и другим активностима), уз поштовање принципа индивидуалног приступа и партиципацију корисника у свим фазама рада, менторске подршке и праћење у најбољем интересу породица и појединаца свих генерација. Настављена је стабилна сарадња са представницима насеља. Доста тога се учинило у мотивацији и активацији свих представника циљне групе, а посебно радно способних појединаца, као и мотивацији ромских породица да школују децу. Обезбеђено је одрживо

праћење редовности похађања наставе, доношење интервентних мера као и извештавање о предузетим корацима и резултатима у појединачним случајевима. Општина је посебно оснажена доступношћу иностраних фондова као подршке.

Међу изазовима који треба да буду адресирани током наредног планског периода препознати су: обезбеђивање података који одговарају стварној ситуацији, превазилажење недовољне видљивости појединаца и породица које су постигле социјалну интегрисаност, повећање броја педагошких асистената и здравствених медијаторки, успостављање модела менторског рада са породицама, помоћ у решавању имовинско-правних питања, подршка запошљавању и samozapoшљавању, односно економско оснаживање радно способне ромске популације, посебно жена, подршка деци и младима да се редовно школују и у што већој мери укључују у живот заједнице, као и подршка старијима да се функционално описмењавају.

Приликом израде документа јавне политике за нови трогодишњи плански период (2021-2023.) разматрана је могућност да се задрже општи и специфични циљеви који су постављени у претходном планском документу, а са њима и оне мере и активности које су раније успостављене а за којима и даље постоји потреба. Такође, да се на основу закључака из извештаја о спровођењу претходног ЛАПа и у оквиру расположивих средстава, додају нове активности за којима постоји потреба, тј. које могу да допринесу остварењу постављених циљева.

Поред тога, узето је у разматрање шта је дефинисано у *Националној стратегији*, а што је потребно спровести на локалном нивоу. Ограничавајући фактор је што је последњи акциони план који се односи на *Националну стратегију* обухватао период 2017-2018. године, односно не постоји акциони план на националном нивоу који се односи на период 2021-2023.

Основно опредељење је да се садржај овог документа јавне политике дефинише у складу са *Законом о планском систему*⁹ и да се везује за *Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016 до 2025. године*. Другим речима, документ садржи један општи циљ и пет посебних циљева (по један за сваку од пет приоритетних области из *Националне стратегије*).

4.2 Посебни циљеви и мере

ЛАП има пет *посебних циљева* који доприносе остварењу општег циља, и то по један посебан циљ у свакој од пет кључних области релевантних за социјално укључивање ромске националне мањине (образовање, становање, запошљавање, здравствена и социјална заштита), и то:

Посебан циљ 1: Обезбедити деци и младима да се редовно школују и у што већој мери укључују у живот заједнице и пружити подршку образовању одраслих

Посебан циљ 2: Повећати запошљивост и запошљавање Рома и Ромкиња

Посебан циљ 3: Обезбедити већи обухват и доступност здравствених услуга

Посебан циљ 4: Обезбедити већи обухват и доступност социјалних услуга и програма социјализације

Посебан циљ 5: Побољшати квалитет становања у ромским насељима

Уз сваки посебан циљ дати су кључни показатељи учинка који се на њега односе (тзв. показатељи исхода, енгл. *outcome indicators*). Припадајући показатељи исхода, њихове базе и циљне вредности, као и извори провере наводе се у акционом плану.

---

⁹ „Сл. гласник РС“ бр. 30/208

За сваки посебан циљ, прописане су мере чија реализација доприноси остваривању посебног циља.

ОБРАЗОВАЊЕ - Посебан циљ 1:Обезбедити деци и младима да се редовно школују и у што већој мери укључују у живот заједнице и пружити подршку образовању одраслих

Мере:

- **Мера 1.1:** Подршка програмима из области образовања, културе и спорта
- **Мера 1.2:** Едукација и информисање ученика и родитеља о образовању и значају образовања
- **Мера 1.3:** Подршка функционалном описмењавању одраслих
- **Мера 1.4:** Програми подршке смањењу ризика од осипања
- **Мера 1.5:** Очување културне и материјалне баштине Рома

ЗАПОШЉАВАЊЕ - Посебан циљ 2:Повећати запошљивост и запошљавање Рома и Ромкиња

Мере:

- **Мера 2.1:** Укључивање Рома и Ромкиња у програме додатног образовања и обука (преквалификације, доквалификације и др.)
- **Мера 2.2:** Промоција запошљавања (кампања за промовисање запошљавања, информисање о дефицитарним занимањима, повезивање са послодавцима) и самозапошљавања
- **Мера 2.3:** Подршка запошљавању Ромкиња
- **Мера 2.4:** Подршка сакуљачима секундарних сировина
- **Мера 2.5:** Подршка запошљавању и самозапошљавању ромске популације

ЗДРАВЉЕ - Посебан циљ 3:Обезбедити већи обухват и доступност здравствених услуга

Мере:

- **Мера 3.1:** Подизање свести о здрављу и значају превентивних прегледаи промоција здравих стилова живота
- **Мера 3.2:** Организовање превентивних прегледа
- **Мера 3.3:** Едукација Рома и Ромкиња (посебно младих) о репродуктивном здрављу и контроли рађања
- **Мера 3.4:** Помоћ и подршка унапређењу основних хигијенских навика

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА - Посебан циљ 4:Обезбедити већи обухват и доступност социјалних услуга и програма социјализације

Мере:

- **Мера 4.1:** Процена услова живота и потреба становника у ромским насељима
- **Мера 4.2:** Информисање о правима и принципима социјалне заштите и бенефитима социјализације
- **Мера 4.3:** Успостављање модела менторског рада са породицама и развој и спровођење других програма социјализације
- **Мера 4.4:** Програми промоције друштвено прихватљивог понашања
- **Мера 4.5:** Подршка старијим Ромима и Ромкињама (65+) и особама са инвалидитетом у свакодневном функционисању

СТАНОВАЊЕ - Посебан циљ 5:Побољшати квалитет становања у ромским насељима

Мере:

- **Мера 5.1:** Помоћ у решавању имовинских права
- **Мера 5.2:** Помоћ додељивањем и уградњом пакета грађевинског материјала
- **Мера 5.3:** Промоција културе становања

Уз сваку меру дати су показатељи учинка који се на њу односе (тзв. показатељи резултата, енгл. *output indicators*). Базне и циљне вредности показатеља резултата, као и извори провере наводе се у Акционом плану, у коме се дају и друге информације које се односе на меру, као што су: институција је надлежна за спровођење мере (носилац мере), институције које учествују у спровођењу мере (партнери), период спровођења мере, као и процена потребних финансијских средстава неопходних за спровођење мере и извори финансирања.

5 АКЦИОНИ ПЛАН

Овим Акционим планом детаљно се разрађују постављени циљеви (општи циљ и посебни циљеви).

За сваки посебан циљ дефинисане су мере које доприносе остварењу посебног циља. Уз сваку меру дате су следеће информације: тип мере¹⁰, носилац и партнери, период спровођења, финансијска средства (укупно потребна, по годинама и по изворима финансирања).

За сваку меру утврђене су активности и пројекти које треба реализовати у оквиру мере. Уз сваку активност/пројекат дефинисани су носиоци активности, партнери и потребна финансијска средства (укупна, по годинама и по изворима финансирања).

Укупна вредност овог Акционог плана за период од 2021-2023. године износи **39.120.000,00 динара**, од чега се из буџета Градске општине Звездара издваја **11.025.000,00 динара**, а из осталих извора/донаторских средстава **28.095.000,00 динара**.

ОПШТИ ЦИЉ: Побољшање квалитета живота Рома и Ромкиња који живе на територији градске општине Звездара						
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број уписане деце у ППП у односу на укупан број у тој генерацији	%	2019.	70	2023.	90	Евиденција ПУ Евиденција МТ
Број деце која редовно похађају основну школу у односу на број уписане деце	%	2019.	95	2023.	99	Извештаји основних школа
Број деце који су редовно завршили основну школу у односу на укупан број у генерацији	%	2019.	75	2023.	90	Евиденција МТ
Број Рома и Ромкиња који су се запослили или самозапослили током спровођења ЛАПа:	Број	2020.	-	2023.	30 ¹¹	Евиденција НСЗ Евиденција ГО Звез. –

¹⁰У складу са Законом о планском систему („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) **регулаторне**, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) **подстицајне**, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) **информативно едукативне** (информационе и образовне кампање и друго); 4) **институционално-управљачко-организационе** (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) **обезбеђење добара и пружање услуга** од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

¹¹Кумулативна вредност за три године (током трајања ЛАП-а)

-						Одељење за привреду и финансије
Број радно ангажованих Рома и Ромкиња	Број	2020.	65	2023.	100 ¹²	Евиденција НСЗ Евиденција ГО Звез. – Одељење за привреду и финансије
Број Рома и Ромкиња обухваћених превентивним здравственим прегледима	број	2020.	-	2023.	190 ¹³	Евиденција Дома здравља Евиденција ГО Звездара – Одељење за ДД

ПОСЕБАН ЦИЉ 1:		Обезбедити деци и младима да се редовно школују и у што већој мери укључују у живот заједнице и пружити подршку образовању одраслих				
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број одраслих појединаца који су завршили основну школу (програм „Друга шанса“)	Број	2019.	5	2023.	50 ¹⁴	Евиденција/извештаји ОШО Б.Стаменковић
Број ученика укључених у програме	Број	2019.	50	2023	230 ¹⁵	Извештај ОДД
Број породица у ризику које су добиле додатну подршку	Број	2019	60	2023	80 ¹⁶	Извештај ОДД Евиденција МТ

МЕРА 1.1:	Подршка програмима из области образовања, културе и спорта	Тип мере¹⁷:	Подстицајна
------------------	---	-------------------------------	--------------------

¹²Кумулативна вредност за три године (током трајања ЛАП-а)

¹³Кумулативна вредност за три године (током трајања ЛАП-а)

¹⁴Кумулативна вредност за три године (током трајања ЛАП-а)

¹⁵Кумулативна вредност за три године (током трајања ЛАП-а)

¹⁶Кумулативна вредност за три године (током трајања ЛАП-а)

¹⁷У складу са Законом о планском систему („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге

Носилац мере:	Градска општина Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)	Партнери:	Основне (ОШ) и средње школе (СШ), установе културе и спортске организације, удружења грађана (ОЦД), Градски центар за социјални рад – Одељење Звездара (ГЦСР), Предшколска установа (ПУ)				
Период спровођења:	2021-2023.	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			5.000.000,00		
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: 500.000,00 2022: 2.000.000,00 2023: 2.500.000,00	Процењена фин. средстава по изворима финансирања			Буџет ГО Звездара: 4.000.000,00 Донаторска средства: 1.000.000,00		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број реализованих програма у области образовања, културе и спорта	Број	2019.	4	6	12	12	Извештај Одељења за ДД (извештаји школа, спортских организација и организација у области културе)
Број програма ОЦД који су поднети на конкурсе уз саветодавну подршку Општине	Број	2019.	-	4	6	6	Извештај Одељења за ДД

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
1.1.1	Анализа потреба за програмима у области образовања, културе и спорта, припрема и	ГО-ОДД	ПУ, ОШ, СШ, ГЦСР, ОЦД	30.9.2021. 30.9.2022.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности

финансијске и нефинансијске мере;3)информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго);4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	дефинисање плана програма (спровођење анкете, интервјуа, организовање састанака)						
1.1.2	Организовање састанка са организацијама цивилног друштва које делују у области образовања, културе и спорта, процена капацитета	ГО-ОДД	ОЦД	31.10.2021. 31.10.2022.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности
1.1.3	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге у области образовања, културе, спорта, избор организатора програма	ГО Звездара – Одељење за ДД	ОЦД	31.01.2022. 31.01.2023.	5.000.000,00	2021: 500.000,00 2022: 2.000.000,00 2023: 2.500.000,00	Буџет ГО Звездара: 4.000.000,00 Донаторска средства: 1.000.000,00
1.1.4	Информисање породица, мотивисање младих за учешће у програмима	ГО Звездара – Одељење за ДД	ОЦД	31.3.2022.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности
1.1.5	Организовање стручних консултација и подршка ОЦД у припреми програма за учешће на домаћим и међународним конкурсима	ГО Звездара – Одељење за ДД	ОЦД Темпус канцеларија	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности
1.1.6	Праћење реализације програма, анализа извештаја о реализацији програма, евалуација програма	ГО Звездара – Одељење за ДД	ОЦД	31.01.2022. 31.01.2023. 31.12.2023.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности

МЕРА 1.2	Едукација и информисање ученика и родитеља о образовању и значају образовања		Тип мере:	Информативно едукативна			
Носилац мере:	ГО Звездара – Одељење за ДД (ГО-ОДД)		Партнери:	Мобилни тим (МТ), основне (ОШ) и средње школе (СШ), ОШО Б.Стаменковић, НСЗ, удружења грађана (ОЦД), јавни сектор/стручно оспособљавање			
Период спровођења:	2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			1.110.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: 300.000,00 2022: 405.000,00 2023: 405.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања			Буџет ГО Звездара 580.000,00 Донаторска средства 530.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број реализованих програма са родитељима и ученицима	број	2019.	2	2	3	4	Извештај ГО-ОДД, Евиденција МТ
Број спроведених кампања (медијске, брошуре)	број	2020.	1	1	2	2	Евиденција МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
1.2.1	Припрема програма оснаживања родитеља за укључивање деце у систем образовања (значај образовања, припрема детета за укључивање у образовни систем, улога родитеља у процесу образовања, ушпис у ППП, упис у ОШ, упис у СШ, више	ГО-ОДД	МТ Васпитно-образовне установе	31.12.2021. 31.3.2022. 31.3.2023	200.000,00	2021:50.000,00 2022:75.000,00 2023:75.000,00	Буџет ГО Звездара: 200.000,00

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	и високо образовање, доступне подршке у образовању) и организовање обуке за родитеље						
1.2.2	Реализовање програма „Оснаживање породица“	ГО-ОДД	Просветни радници - сертификовани тренери	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	450.000	2021: 150.000,00 2022:150.000,00 2023: 150.000,00	Буџет ГО Звездара: 300.000,00 Донаторска средства: 150.000,00
1.2.3	Планирање и спровођење кампање са циљем информисања грађана о значају образовања и подршци која је доступна	ГО-МТ	ГО-ОДД, НСЗ, ОЦД	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021: 100.000,00 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Донаторска средства: 300.000,00
1.2.4	Организовање програма професионалне оријентације за ученике основне и средње школе	ГО-ОДД	МТ, НСЗ, ОЦД	31.5.2022. 31.5.2023.	160.000,00	2021: / 2022: 80.000,00 2023: 80.000,00	Буџет ГО Звездара: 80.000,00 Донаторска средства: 80.000,00
1.2.5	Подршка родитељима приликом уписа детета у ППП, ОШ, СШ, више и високо образовање (помоћ за еУпис, остваривање права на афирмативне мере, могућност стипендирања)	ГО-ОДД	МТ Васпитно-образовне установе	15.6.2021. 15.6.2022. 15.6.2023.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности

МЕРА 1.3	Подршка функционалном описмењавању одраслих		Тип мере:	Подстицајна			
Носилац мере:	ГО Звездара – Мобилни тим (ГО-МТ)		Партнери:	НСЗ, ОШО Б.Стаменковић, удружења грађана (ОЦД)			
Период спровођења:	2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			1.900.000,00	
Процењена фин. средства по годинама (РСД):	2021:350.000,00 2022:750.000,00 2023:800.000,00		Процењена фин. средства по изворима финансирања			Буџет ГО Звездара - 800.000,00 Донаторска средства – 1.100.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број едукација и инфо сесија о значају образовања одраслих и функционалне писмености	Број	2019.	1	2	5	5	Евиденција МТ о реализованим активностима
Број појединаца који су присуствовали едукацијама и инфо сесијама	Број	2019.	25	30	60	60	Евиденција МТ о реализованим активностима

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
1.3.1	Анализа потреба и израда плана реализације програма формалног и неформалног образовања	ГО-ОДД	ОЦД, НСЗ, средње школе	31.12.2021. 31.12.2021.	100.000,00	2021:50.000,00 2022:50.000,00 2023: /	Буџет ГО Звездара: 100.000,00
1.3.2	Спровођење Програма „Друга шанса“	ГО-ОДД	ОШО Б. Стаменковић ОЦД	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	/	2021:/ 2022:/ 2023: /	ОШО Б. Стаменковић – из редовне делатности
1.3.3	Организација програма из	ГО-ОДД	ОЦД, НСЗ,	31.12.2021.	1.000.000,00	2021:100.000,00	Буџет ГО Звездара:

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	области неформалног образовања		средње школе	31.12.2022. 31.12.2023.		2022:400.000,00 2023: 500.000,00	500.000,00 Донаторска средства: 500.000,00
1.3.4	Организовање обуке у области ИТ	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД, јавни сектор	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021:100.000,00 2022:100.000,00 2023:100.000,00	Буџет ГО Звездара: 200.000,00 Донаторска средства: 100.000,00
1.3.5	Обезбеђивање интернета породицама	ГО-ОДД	Телеком, МТ, ОЦД	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023	500.000,00	2021:100.000,00 2022:200.000,00 2023:200.000,00	Донаторска средства

МЕРА 1.4		Програми подршке смањењу ризика од осипања		Тип мере:		Подстицајна	
Носилац мере:		ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)		Партнери:		Организације цивилног друштва (ОЦД), основне школе, факултети, ПУ „Звездара“, Градски центар за социјални рад – Одељење Звездара (ГЦСР), Интерресорна комисија (ИРК), НСЗ, Министарство просвете, науке и технолошког развоја (МПНТР)	
Период спровођења:		2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		5.650.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):		2021: 1.150.000,00 2022: 2.250.000,00 2023: 2.250.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања		Буџет ГО Звездара - 1.350.000,00 Донаторска средства- 4.300.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	

Број реализованих програма подршке у учењу и савладавању наставног градива за ученике основног образовања	Број	2019	2	2	5	5	Извештај Одељења за друштвене делатности Евиденција МТ
Број реализованих програма подршке моторичком развоју деце предшколског и раног школског узраста	Број	2019	/	2	4	⁴	Извештај Одељења за друштвене делатности, Евиденција МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
1.4.1	Анализа потреба и израда плана подршке у учењу ученицима основне школе	ГО-ОДД	ОЦД, основне школе	1.09.2021. 01.9.2022. 10.9.2023.	/	2021:/ 2022:/ 2023:/	Из редовне делатности
1.4.2	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге подршке ученицима у учењу	ГО-ОДД	ОЦД, основне школе,	15.09.2021. 31.01.2022. 31.01.2023.	1.000.000,00	2021:200.000,00 2022:400.000,00 2023:400.000,00	Буџет ГО Звез.: 400.000,00 Донат. средства: 600.000,00
1.4.3	Организовање волонтерске мреже подршке ученицима у учењу у месним заједницама или културним центрима у насељима	ГО-ОДД	ОЦД, (грађани-волонтери), факултети,	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021:50.000 2022:100.000,00 2023:150.000,00	Буџет ГО Звез.: 100.000,00 Донат. средства: 200.000,00
1.4.4	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге подршке моторичком развоју предшколског и раног школског узраста	ГО-ОДД	ОЦД, ПУ „Звездара“, основне школе, факултети	31.01.2022. 31.01.2023	600.000,00	2021:100.000,00 2022: 250.000,00 2023:250.000,00	Буџет ГО Звез.: 250.000,00 Донат. средства: 350.000,00
1.4.5	Идентификација ученика који су под ризиком да	ГО-ОДД	Основне школе	30.09.2021. 30.09.2022.	/	2021:/ 2022:/	Из редовне делатности

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	напусте школовање			30.09.2023.		2023:/	
1.4.6	Организовање програма оснаживања чланова Школских тимова за спречавање осипања у основним школама	ГО-ОДД	основне школе	15.02.2022.	150.000,00	2021: / 2022:150.000,00 2023: /	Буџет ГО Звез.: 50.000,00 Донат. средства: 100.000,00
1.4.7	Организовање састанака са директорима и Школским тимовима за спречавање осипања у основним школама и дефинисање плана поступања	ГО-ОДД	основне школе	20.09.2022. 20.09.2023.	100.000,00	2021: / 2022:50.000,00 2023:50.000,00	Буџет ГО Звездара: 100.000,00
1.4.8	Набавка таблета за ученике	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД, јавни сектор	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	1.500.000,00	2021:500.000,00 2022:500.000,00 2023:500.000,00	Буџет ГО Звез.: 200.000,00 Донат. средства: 1.300.000,00

МЕРА 1.5		Очување културне и материјалне баштине Рома		Тип мере:		Информативно едукативна		
Носилац мере:		ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)		Партнери:		Организације цивилног друштва (ОЦД), основне школе		
Период спровођења:		2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		710.000,00		
Процењена фин. средства по годинама (РСД):		2021: 170.000,00 2022:270.000,00 2023: 270.000,00		Процењена фин. средства по изворима финансирања		Буџет ГО звезд. 650.000,00 Донаторска средства: 60.000,00		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2021.	2022.	2023.	

Број одржаних манифестација	Број	2020.	1	3	4	4	Извештај ОДД
-----------------------------	------	-------	---	---	---	---	--------------

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
1.5.1	Обележавање 8. априла Светског дана Рома-радионице у школама на тему толеранције	ГО-ОДД	ОЦД ОШ	08.4.2021. 08.4.2022. 08.4.2023.	300.000,00	2021: 100.000,00 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Буџет ГО Звездара
1.5.2	Меморијални турнир „Душан Јовановић	ГО-ОДД	ОЦД	Април 2021. Април 2022. Април 2023.	150.000,00	2021: 50.000,00 2022: 50.000,00 2023: 50.000,00	Буџет ГО Звезд. 90.000,00 Донаторска средства 60.000,00
1.5.3	Турнир у шаху	ГО-ОДД	ОЦД	Април 2021. Април 2022. Април 2023.	60.000,00	2021: 20.000,00 2022: 20.000,00 2023: 20.000,00	Буџет ГО Звезд.
1.5.4.	Обележавање ромске славе Тетка Бибије (празник је покретан)	ГО-МТ	ОЦД	Април 2021. Април 2022. Април 2023.	200.000,00	2021: - 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Буџет ГО Звезд

ПОСЕБАН ЦИЉ 2: Повећати запошљивост и запошљавање Рома и Ромкиња						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број појединаца који су завршили обуке, едукације	Број	2020.	50	2023.	60	Извештај ГО-ОДД
Број појединаца корисника програма помоћи и подршке у запошљавању и samozapošljavanju	Број	2020.	20	2023.	30	Евиденција НСЗ и ГО Звездара-ОДД

МЕРА 2.1:	Укључивање Рома и Ромкиња у програме додатног образовања и	Тип мере:	Информативно едукативна
------------------	---	------------------	--------------------------------

обука							
Носилац мере:	ГО Звездара – Одељење за ДД			Партнери:	НСЗ, удружења грађана (ОЦД), ГИЗ		
Период спровођења:	2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			2.100.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021:700.000,00 2022:700.000,00 2023:700.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања			Донаторска средства 2.100.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број појединаца који су завршили програму стручног оспособљавања	Број	2020.	20	30	30	30	Евиденција НСЗ и ГО Звездара-ОДД
Број појединаца који су завршили едукације/радионице оснаживања за улазак у свет рада	Број	2020.	50	20	20	20	Евиденција НСЗ и ГО Звездара-ОДД
Број лица која су добила пакете у природи/опрему за рад	Број	2020.	-	10	10	10	Евиденција НСЗ и ГО Звездара-ОДД

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средстава по годинама (РСД)	Процењена фин. средстава по изворима (РСД)
2.1.1	Реализација едукација/ програма стручног оспособљавања	ГО-ОДД	НСЗ	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021:100.000,00 2022:100.000,00 2023: 100.000,00	Донаторска средства
2.1.2	Реализација едукација/ радионица оснаживања и развијања личних вештина за улазак у свет рада	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021:100.000,00 2022:100.000,00 2023:100.000,00	Донаторска средства
2.1.3	Подела пакета у природи/опреме за рад	ГО-ОДД	ОЦД, ГИЗ, социјални партнери	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	1.500.000,00	2021:500.000,00 2022:500.000,00 2023:500.000,00	Донаторска средства

МЕРА 2.2:	Промоција запошљавања и самозапошљавања	Тип мере:	Информативно едукативна				
Носилац мере:	Градска општина Звездара – Одељење за ДД	Партнери:	НСЗ, организације цивилног друштва (ОЦД)				
Период спровођења:	2021-2023.	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):				/	
Процењена фин. средства по годинама (РСД):	2021: / 2022: / 2023: /	Процењена фин. средства по изворима финансирања				/	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број лица која су завршила едукације из области активног тражења посла, обуке за започињање сопственог бизниса	Број	2020.	50	20	15	20	Извештај ОДД Евиденција НСЗ
Број реализованих обука	Број	2020.	3	2	3	3	Извештај ОДД Евиденција НСЗ
Број стручних скупова на тему промоције и информисања запошљавања и самозапошљавања-примери добре праксе	Број	2020.	2	2	3	3	Извештај ОДД Евиденција НСЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
2.2.1	Реализација едукација из области активног тражења посла, обуке за започињање сопственог бизниса	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД	Сваке године	/	2021: / 2022: / 2023: /	НСЗ – из редовне делатности
2.2.2	Реализација стручних скупова на тему промоције	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД	Сваке године	/	2021: /	НСЗ – из редовне делатности

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	и информисања запошљавања и самозапошљавања- примери добре праксе					2022:/ 2023:/	

МЕРА 2.3:		Подршка запошљавању Ромкиња		Тип мере:		Подстицајна	
Носилац мере:	Градска општина Звездара – Одељење за ДД		Партнери:	НСЗ, ГИЗ, цивилни и јавни сектор из области образовања и стучног оспособљавања одраслих, послодавци			
Период спровођења:	2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			1.050,000,00	
Процењена фин. средства по годинама (РСД):	2021: 350.000,00 2022: 350.000,00 2023: 350.000,00		Процењена фин. средства по изворима финансирања			Донаторска средства – 1.050.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број Ромкиња које су завршиле едукације	Број	2020.	50	20	50	50	Евиденција НСЗ и ОДД
Број реализованих обука	Број	2020.	3	2	2	3	Евиденција НСЗ и ОДД
Број стручних скупова намењених послодавцима и незапосленим Ромкињама	Број	2020.	2	2	2	2	Евиденција НСЗ и ОДД

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
2.3.1	Едукација Ромкиња из области активног тражења	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД, јавни сектор	континуирано	300.000,00	2021:100.000,00 2022:100.000,00	Донаторска средства

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	посла, обуке за започињање сопственог бизниса и запошљавања					2023:100.000,00	300.000,00
2.3.2	Стручно оспособљавање Ромкиња за изабрана занимања	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД, јавни сектор	континуирано	600.000,00	2021:200.000,00 2022:200.000,00 2023:200.000,00	Донаторска средства 600.000,00
2.3.3	Реализација стручних скупова намењених послодавцима и теже запошљивих незапослених лица/ Ромкиња на тему промоције потреба и капацитета послодаваца за запошљавање и samozапосавање теже запошљивих лица/Ромкиња	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД, јавни сектор	континуирано	150.000,00	2021:50.000,00 2022:50.000,00 2023:50.000,00	Донаторска средства 150.000,00

МЕРА 2.4:	Подршка сакупљачима секундарних сировина	Тип мере:	Подстицајна
Носилац мере:	Градска општина Звездара –Одељење за комуналне делатности, заштиту животне средине и координацију инвестиционих пројеката (ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП)	Партнери:	Јавна комунална предузећа, Агенција за заштиту животне средине, Секретаријат за заштиту животне средине, предузетници који се баве овом делатношћу, организације цивилног друштва (ОЦД)
Период спровођења:	2021-2023.	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	600.000,00
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: 200.000,00 2022: 200.000,00 2023: 200.000,00	Процењена фин. средстава по изворима финансирања	Буџет ГО Звездара: 600.000,00

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број стручних едукација о раду са секундарним сировинама- процес сакупљања и промета	Број	2020.	-	2	2	2	Извештај Одељења за привреду и финансије

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. средства (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
2.4.1	Организовање евидентирања појединаца који се баве сакупљањем/прометом секундарних сировина	ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП	ЈКП, ОЦД	31.12.2021. 15.12.2022. 15.12.2023.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности
2.4.2	Анкета сакупљача о потреби потписивања уговора са правним лицима о испоруци прикупљених сек.сировина правним лицима о испоруци прикупљених сек.сировина	ГО-Мобилни тим	ЈКП, ОЦД	31.12.2021. 15.12.2022. 15.12.2023	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности
2.4.3	Организовање стручних едукација о раду са сек. сировинама- процес сакупљања и промета	ГО- ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП	ЈКП, ОЦД	31.12.2021. 15.12.2022. 15.12.2023	600.000,00	2021: 200.000,00 2022: 200.000,00 2023: 200.000,00	Буџет ГО Звездара

МЕРА 2.5:	Подршка запошљавању и samozapoшљавању ромске популације	Тип мере:	Подстицајна
Носилац мере:	Градска општина Звездара – Одељење за ДД	Партнери:	НСЗ, организације цивилног друштва (ОЦД)
Период спровођења:	2021-2023.	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	300.000,00

Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: / 2022: 150.000,00 2023: 150.000,00	Процењена фин. средстава по изворима финансирања					Донат. средства – 300.000,00
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број реализованих едукација и стручног оспособљавања за област активног тражења посла, стручног оспособљавања и samozапoшљавања	Број	2020.	3	2	4	6	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. средства (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
2.5.1	Реализација програма едукације за област запошљавања и samozапoшљавања	ГО-ОДД	НСЗ	- 31.12.2022. 31.12.2023.	-	2021:- 2022:- 2023:-	Редовна делатност
2.5.2	Реализација програма у области оснаживања за активно тражење посла	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД	- 31.12.2022. 31.12.2023.	-	2021:- 2022:- 2023:-	Редовна делатност
2.5.3	Реализација едукација за стручно оспособљавање	ГО-ОДД	НСЗ, ОЦД	- 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021:- 2022: 150.000,00 2023: 150.000,00	Донат. средства – 300.000,00

ПОСЕБАН ЦИЉ 3: Обезбедити већи обухват и доступност здравствених услуга						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број лица обухваћених едукацијом	Број	2020.	-	2023.	500	Извештај ГО-ОДД

Број лица обухваћених прегледима	Број	2020.	-	2023.	190	Извештај ГО-ОДД
Број домаћинстава која су добила помоћ уaturi	Број	2020.	-	2023.	450	Извештај ГО-ОДД

МЕРА 3.1:	Подизање свести о здрављу и значају превентивних прегледа и промоција здравих стилова живота		Тип мере:	Информативно едукативна			
Носилац мере:	Го Звездара - Мобилни тим (ГО-МТ)		Партнери:	ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД), Градски завод за јавно здравље (ГЗЈЗ), организације цивилног друштва (ОЦД)			
Период спровођења:	2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		600.000,00		
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: 200.000,00 2022: 200.000,00 2023: 200.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања		Буџет ГО Звездара – 600.000,00		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број подељеног инфо материјала	Број	2020.	1000	1000	1000	1000	Евиденција МТ
Број реализованих едукација	Број	2020.	-	2	2	2	Евиденција МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средстава по годинама (РСД)	Процењена фин. средстава по изворима (РСД)
3.1.1	Реализација едукација/радионица о подизању свести о здрављу и значају здравих стилова живота	ГО -МТ	ГО-ОДД, ГЗЈЗ, ОЦД	31.12.2021.	300.000,00	2021:100.000,00 2022:100.000,00 2023:100.000,00	Буџет ГО Звезд.
3.1.2	Израда и подела инфо материјала у 4 насеља	ГО -МТ	ГО-ОДД, ГЗЈЗ, ОЦД	31.12.2022.	300.000,00	2021:100.000,00 2022: 100.000,00	Буџет ГО Звезд.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
						2023: 100.000,00	

МЕРА 3.2		Организовање превентивних прегледа		Тип мере: обезбеђење добара и пружање услуга			
Носилац мере:	ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)	Партнери:	Дом здравља Звездара (ДЗ), организације цивилног друштва (ОЦД)				
Период спровођења:	2021-2023.	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):				280.000,00	
Процењена фин. средства по годинама (РСД):	2021: / 2022: 140.000,00 2023: 140.000,00	Процењена фин. средства по изворима финансирања				Буџет ГО Звездара – 280.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број реализованих превентивних прегледа за жене	Број	2021.	-	-	50	50	Евиденција ДЗ
Број реализованих превентивних прегледа за старија лица	Број	2021.	-	-	20	20	Евиденција ДЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
3.2.1	Реализација превентивних прегледа за жене	ГО-ОДД	ДЗ, ОЦД	- 31.12.2022. 31.12.2023.	200.000,00	2021: - 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Буџет ГО Звездара
3.2.2	Реализација превентивних прегледа за старија лица	ГО-ОДД	ДЗ, ОЦД	- 31.12.2022.	80.000,00	2021: - 2022: 40.000,00	Буџет ГО Звездара

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
				31.12.2023.		2023: 40.000,00	

МЕРА 3.3:		Едукација Рома и Ромкиња (посебно младих) о репродуктивном здрављу и контроли рађања		Тип мере:		Информативно едукативна	
Носилац мере:		ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)		Партнери:		Мобилни тим (МТ), Дом здравља Звездара (ДЗ), Градски завод за јавно здравље (ГЗЈЗ), организације цивилног друштва (ОЦД), Црвени крст Звездаре	
Период спровођења:		2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		950.000,00	
Процењена фин. средства по годинама (РСД):		2021: 350.000,00 2022: 350.000,00 2023: 350.000,00		Процењена фин. средства по изворима финансирања		Буџет ГО Звездара – 950.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број младих Ромкиња обухваћених систематским прегледима	Број	2020.	-	-	30	30	Евиденција ДЗ
Број лица обухваћена едукацијом	Број	2020.	-	30	30	50	Евиденција МТ
Број лица која су добила помоћ у натура- средстава за основну и личну хигијену	Број	2020.	-	50	50	50	Евиденција ГО-ОДД
Број подељених инфо материјала о основним правилима репродук. здравља и контроле рађања	Број	2020.	-	100	100	100	Евиденција МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
3.3.1	Организовање систематских прегледа за младе Ромкиње	ГО-ОДД	ДЗ, МТ	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	200.000,00	2021: - 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Буџет ГО Звездара
3.3.2	Реализација едукације о основним правилима репродуктивног здравља и контроле рађања	ГО-ОДД	ДЗ, ГЗЈЗ, ОЦД, МТ	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021: 100.000,00 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Буџет ГО Звездара
3.3.3	Подела помоћи у природно-средстава за основну и личну хигијену	ГО-ОДД	Црвени крст Звездаре	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021: 100.000,00 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Буџет ГО Звездара
3.3.4	Подела инфо материјала о основним правилима репродуктивног здравља и контроле рађања	ГО-ОДД	ОЦД, Црвени крст Звездаре, МТ	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	150.000,00	2021: 50.000,00 2022: 50.000,00 2023: 50.000,00	Буџет ГО Звездара

МЕРА 3.4:		Помоћ и подршка унапређењу основних хигијенских навика		Тип мере:		Подстицајна	
Носилац мере:		Градска општина Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)		Партнери:		Мобилни тим (МТ), Дом здравља Звездара (ДЗ), организације цивилног друштва (ОЦД), Црвени крст Звездаре	
Период спровођења:		2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		750.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):		2021: 200.000,00 2022: 250.000,00 2023: 300.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања		Буџет ГО Звездара – 750.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	

Број организованих едукација о основним правилима у изградњи хигијенских навика од значаја за децу, одрасла и старија лица	Број	2020.	-	2	5	10	Извештај ГО-ОДД
Број подељених пакета помоћи у натури	број	2020.	-	100	100	100	Евиденција Црвеног крста и Мобилног тима
Подела инфо материјала о основним хигијенским навикама	број	2020.	-	200	300	500	Извештај МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
3.4.1	Реализација едукације о основним правилима у изградњи хигијенских навика од значаја за децу, одрасла и старија лица	ГО-ОДД	МТ, ДЗ, ОЦД	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021: 50.000,00 2022: 100.000,00 2023: 150.000,00	Буџет ГО Звездара
3.4.2	Реализација на терену поделе помоћи у натури-средстава за основну хигијену, личну и животног простора	ГО-ОДД	Црвени крст Звездаре, МТ	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	300.000,00	2021: 100.000,00 2022: 100.000,00 2023: 100.000,00	Буџет ГО Звездара
3.4.3	Израда инфо материјала о основним хигијенским навикама	ГО-ОДД	МТ, ДЗ, ОЦД	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	150.000,00	2021: 50.000,00 2022: 50.000,00 2023: 50.000,00	Буџет ГО Звездара

ПОСЕБАН ЦИЉ 4:		Обезбедити већи обухват и доступност социјалних услуга и програма социјализације					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број лица обухваћених информативно-едукативним активностима		Број	2020.	500	500	500	Извештај ГО-ОДД

Број лица која су добила помоћ и подршку	Број	2020.	60	260	260	Извештај ГО-ОДД
--	------	-------	----	-----	-----	-----------------

МЕРА 4.1:	Процена услова живота и потреба становника у ромским насељима		Тип мере:	Информативно-едукативна			
Носилац мере:	ГО Звездара – Мобилни тим		Партнери:	Градски центар за социјални рад – Одељење Звездара (ГЦСР), НСЗ - Служба Звездара (НСЗ), Дом здравља Звездара (ДЗ), организације цивилног друштва (ОЦД)			
Период спровођења:	2021. година	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			500.000,00		
Процењена фин. средства по годинама (РСД):	2021: 500.000,00 2022:/ 2023:/	Процењена фин. средства по изворима финансирања			Донаторска средства – 500.000,00		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број насеља у којима је извршено анкетање	Број	2020	/	4	/	/	Извештај МТ
Број анкетираних лица	Број	2020.	/	500	/	/	Извештај МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
4.1.1	Припрема анкете за процену (мапирање) услова живота и потреба становника и израда плана анкетања	МТ	ОЦД, ГЦСР, НСЗ, ДЗ	До краја II квартала 2021	/	/	Из редовне делатности
4.1.2	Спровођење анкетања – процена (мапирање) услова живота и потреба и проблема Рома на територији ГО	МТ	ОЦД, ГЦСР, НСЗ, ДЗ	До краја IV квартала 2021	500.000,00	2021: 500.000,00 2022: / 2023: /	Донаторска средства

МЕРА 4.2	Информисање о правима и принципима социјалне заштите и бенефитима социјализације		Тип мере:	Информативно едукативна			
Носилац мере:	ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)		Партнери:	ГЦСР-Одељење Звездара, организације цивилног друштва (ОЦД)			
Период спровођења:	2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			45.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: 15.000,00 2022: 15.000,00 2023: 15.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања			Буџет ГО – 45.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број подељених брошура	ком	2020.	-	500	500	500	Извештај ГО-ОДД

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
4.2.1	Израда инфо материјала (брошура) о моделу социјализације ромске популације и очекиваним бенефитима на два језика	ГО - ОДД	ОЦД	2021-2023	45.000,00	2021: 15.000,00 2022:15.000,00 2023:15.000,00	Буџет ГО Звездара
4.2.2	Подела инфо материјала (брошура) о моделу социјализације ромске популације и очекиваним бенефитима на два језика	ГО - ОДД	ОЦД, ГЦСР	2021-2023	/	/	Из редовне делатности

МЕРА 4.3:	Успостављање модела менторског рада са породицама и развој и	Тип мере:	Обезбеђење добара и пружање услуга				
------------------	---	------------------	---	--	--	--	--

спровођење других програма социјализације							
Носилац мере:	ГО Звездара – Одељење за ДД (ГО-ОДД)		Партнери:	Мобилни тим (МТ), организације цивилног друштва (ОЦД), јавни сектор			
Период спровођења:	2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			6.450.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: 50.000,00 2022: 3.200.000,00 2023: 3.200.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања			Донаторска средства: 6.450.000	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број едукованих ментора доступних за подршку	Број	2020.	/	5	5	5	Извештај Одељења за ДД
Број породица којима је пружана менторска помоћ и подршка	Број	2020.	/	/	50	50	Извештај МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
4.3.1	Едукација и избор ментора за рад са породицама	ГО-ОДД	ОЦД, јавни сектор	31.12.2021.	50.000,00	2021: 50.000,00 2022: / 2023: /	Донаторска средства
4.3.2	Евидентирање и одабир породица којима је потребна менторска подршка	ГО-МТ	ОЦД, јавни сектор	31.12.2021.	/	/	Из редовне делатности
4.3.3	Пружање менторске подршке	ГО-ОДД	ОЦД, јавни сектор	2022-2023	6.400.000,00	2021: / 2022: 3.200.000,00 2023: 3.200.000,00	Донаторска средства

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
4.3.4	Утврђивање модела менторске подршке ромским породицама	ГО-ОДД	ОЦД, јавни сектор	30.06.2022.	/	/	Из редовне делатности

МЕРА 4.4:		Програми промоције друштвено прихватљивог понашања		Тип мере:		Информативно едукативна	
Носилац мере:		ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)		Партнери:		Мобилни тим (МТ), Градски центар за социјални рад – Одељење Звездара (ГЦСР), организације цивилног друштва (ОЦД)	
Период спровођења:		2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		240.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):		2021: 80.000,00 2022: 80.000,00 2023: 80.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања		Буџет ГО Звездара 240.000,00	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број одржаних радионица	број	2020.	-	4	4	4	Извештај ГО-ОДД

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
4.4.1	Радионице у насељу на теме родне равноправности и превенирања насилног понашања	ГО-ОДД	МТ, ГЦСР, ОЦД	Сваке године	120.000,00	2021: 40.000,00 2022: 40.000,00 2023: 40.000,00	Буџет ГО Звездара
4.4.2	Радионице на тему развијања свести о	ГО-ОДД	ОЦД	Сваке године	120.000,00	2021: 40.000,00 2022: 40.000,00	Буџет ГО Звездара

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	екологији и заштити животне средине					2023: 40.000,00	

МЕРА 4.5:		Подршка старијим Ромима и Ромкињама (65+) и особама са инвалидитетом у свакодневном функционисању		Тип мере:		Подстицајна		
Носилац мере:		ГО Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)		Партнери:		Организације цивилног друштва (ОЦД)		
Период спровођења:		2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			9.625.000,00	
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):		2021: 1.925.000,00 2022: 3.850.000,00 2023: 3.850.000,00		Процењена фин. средстава по изворима финансирања			Буџет ГО Звездара – 150.000,00 Донаторска средства - 9.475.000	
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2021.	2022.	2023.	
Број ангажованих лица за подршку		Број	2020.	-	6	6	6	Извештај ГО-ОДД
Број корисника услуге подршке и помоћи у кућним условима		број	2020.	-	30	30	30	Извештај ГО-ОДД
Број корисника хигијенских пакета		број	2020.	-	30	30	30	Извештај ГО-ОДД

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. средства (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
4.5.1	Подршка и помоћ у кућним	ГО-ОДД	ОЦД	Континуирано	9.250.000,00	2021: 1.850.000,00	Донаторска

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. средства (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
	условима					2022: 3.700.000,00 2023: 3.700.000,00	средства
4.5.2	Подела хигијенских средстава (пакети за личну и хигијену простора)	ГО-ОДД	ОЦД	континуирано	375.000,00	2021: 75.000,00 2022: 150.000,00 2023: 150.000,00	Буџет ГО Звездара (150.000,00) и донаторска средства

ПОСЕБАН ЦИЉ 5: Побољшати квалитет становања у ромским насељима						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број породица са побољшаним квалитетом становања (који су добили грађевински материјал)	Број	2020.	-	2023.	20 ¹⁸	Извештај ГО-ОДД
Број породица које добијају подршку за енергетску ефикасност на годишњем нивоу	Број	2020.	300	2023.	300	Извештај ГО-ОДД

МЕРА 5.1:	Помоћ у решавању имовинских права	Тип мере:	обезбеђење добара и пружање услуга
Носилац мере:	ГО-Одељење за општу управу	Партнери:	Друга одељења Управе ГО; организације цивилног друштва (ОЦД)
Период спровођења:	2021-2023.	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	100.000,00
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: / 2022: 50.000,00 2023: 50.000,00	Процењена фин. средстава по изворима финансирања	Донаторска средства 100.000,00

¹⁸Кумулативна вредност за три године примене ЛАП-а

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број месних заједница обухваћених додатном подршком	Број	2020.	-	-	3	3	Извештај Одељења за општу управу
Број припадника заједнице који су оснажени за пружање помоћи у процесу озакоњења	Број	2020.	-	-	6	6	Одељење за озакоњење објеката, ГИС и ИТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
5.1.1	Пружање правне помоћи у згради ГО Звездара	ГО-Одељење за општу управу	-	континуирано	/	2021:/ 2022:/ 2023:/	Из редовне делатности
5.1.2	Идентификовање потреба за рад на терену и припрема плана пружања услуга	ГО-Одељење за општу управу	-	континуирано	/	2021:/ 2022:/ 2023:/	Из редовне делатности
5.1.3	Пружање правне помоћи у просторијама месних заједница	ГО-Одељење за општу управу	-	континуирано	/	2021:/ 2022:/ 2023:/	Из редовне делатности
5.1.4	Обука припадника заједнице за пружање помоћи у процесу озакоњења	ГО-Одељење за озакоњење објеката, ГИС и ИТ	ОЦД	31.3.2022. 31.3.2023.	100.000,00	2021: / 2022: 50.000,00 2023: 50.000,00	Донаторска средства
5.1.5	On-line саветовање и подршка у озакоњењу	ГО-Одељење за озакоњење објеката, ГИС и ИТ	ОЦД	континуирано	/	2021:/ 2022:/ 2023:/	Из редовне делатности

МЕРА 5.2	Помоћ додељивањем и уградњом пакета грађевинског материјала	Тип мере:	Подстицајна				
Носилац мере:	Градска општина Звездара – Одељење за друштвене делатности (ГО-ОДД)	Партнери:	Мобилни тим (ГО-МТ), организације цивилног друштва (ОЦД),				
Период спровођења:	2021-2023.	Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			2.900.000,00		
Процењена фин. средстава по годинама (РСД):	2021: 300.000,00 2022: 1.300.000,00 2023: 1.300.000,00	Процењена фин. средстава по изворима финансирања			Буџет ГО Звездара: 200.000,00 Донаторска средства: 2.700.000,00		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2021.	2022.	2023.	
Број породица које су добиле пакете грађевинског материјала	број	2020.	17	-	10	10	ГО-ОДД
Број породица којима је додељена помоћ у природи за подизање енергетске ефикасности	Број	2020.	300	300	300	300	Извештај МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
5.2.1	Избор породица за доделу пакета/помоћи	ГО-Одељење ДД	ОЦД, МТ	31.10.2022. 31.10.2023.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовних делатности
5.2.2	Подела пакета грађевинског материјала	ГО-МТ	ОЦД	31.12.2022. 31.12.2023.	2.000.000,00	2021: / 2022: 1.000.000,00 2023: 1.000.000,00	Буџет ГО Звезд.: 200.000,00 Донаторска средства (Комесаријат за ИРЛ): 1.800.000,00

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
5.2.3	Помоћ у природи ради подизања енергетске ефикасности (изолациони материјал и сл.)	ГО-МТ	ОЦД	31.12.2021. 31.12.2022. 31.12.2023.	900.000,00	2021: 300.000,00 2022: 300.000,00 2023: 300.000,00	Донаторска средства

МЕРА 5.3:		Промоција културе становања		Тип мере:		Информативно едукативна		
Носилац мере:		ГО Звездара – Мобилни тим (ГО-МТ)		Партнери:		ГО Звездара-Одељење за комуналне делатности, заштиту животне средине и координацију инвестиционих пројеката (ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП), организације цивилног друштва (ОЦД)		
Период спровођења:		2021-2023.		Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		160.000,00		
Процењена фин. средства по годинама (РСД):		2021:/ 2022: 80.000,00 2023: 80.000,00		Процењена фин. средства по изворима финансирања		Буџет ГО Звездара: 80.000,00 Донаторска средства: 80.000,00		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2021.	2022.	2023.	
Број организованих трибина у насељима		Број	2020.	-	-	4	4	Извештај МТ
Број организованих акција чишћења и озелењавања		Број	2020.	-	-	4	4	Извештај МТ
Број додељених награда		Број	2020.	-	-	4	4	Извештај МТ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
--------	------------------	---------	----------	--------------------	-----------------------------------	---	---

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно процењена фин. сред. (РСД)	Процењена фин. средства по годинама (РСД)	Процењена фин. средства по изворима (РСД)
5.3.1	Организовање трибина у насељима о предностима системских комуналних решења	ГО-МТ	ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП ОЦД	31.5.2022. 31.5.2023.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности
5.3.2	Организовање трибина у насељима о значају и предностима бриге о стамбеном и животном простору	ГО-МТ	ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП ОЦД	31.5.2022. 31.5.2023.	/	2021: / 2022: / 2023: /	Из редовне делатности
5.3.3	Реализација акција чишћења животне средине и озелењавања заједничких површина	ГО-МТ	ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП ОЦД	31.12.2022. 31.12.2023.	80.000,00	2021: / 2022: 40.000,00 2023: 40.000,00	Буџет ГО Звезд.: 40.000,00 Донаторска средства: 40.000,00
5.3.4	„Награда за најбоље двориште“ – подршка у сређивању дворишта	ГО-МТ	ГО-Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП ОЦД	31.10.2022. 31.10.2023.	80.000,00	2021: / 2022: 40.000,00 2023: 40.000,00	Буџет ГО Звезд.: 40.000,00 Донаторска средства: 40.000,00

6 ОКВИР ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Израдом и усвајањем *Локалног акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2021-2023. године* стварају се услови за доследно спровођење дефинисаних мера и активности уз обезбеђивање потребних финансијских ресурса из буџета Градске општине у годинама реализације ЛАП-а, са једне стране, као и предуслови за аплицирање локалне власти на различитим конкурсима за финансирање социјалног укључивања (инклузије) Рома и Ромкиња, расписаних од стране донатора или виших нивоа власти, са друге стране.

Акциони план садржи и процену трошкова активности предвиђених предметним планом, а неопходно је вршити и адекватно планирање дефинисаних расхода по мерама и активностима у конкретним програмима буџета Градске општине, ради остваривања циљева програмског буџетирања и то:

- класификација расхода и издатака према уже дефинисаним надлежностима и мерама корисника буџета,
- одређивање конкретне сврхе на које се средства троше,
- одређивање начина потрошња средстава, а такође и повезаности са средњорочним циљевима,
- утврђивање елемената за мерење учинка спровођења мера.

Од програмског буџета на нивоу јединице локалне самоуправе, очекује се да исти:

- пружа јединствен оквир за утврђивање приоритетних расхода и издатака,
- унапређује координацију политика ради остваривања националних и локалних социјалних циљева,
- обезбеђује финансијски контекст средњорочним плановима корисника буџета,
- омогућава свим заинтересованим странама да уоче неефикасно трошење јавних средстава,
- доприноси унапређењу услуга јавне управе кроз процену односа њихове цене и квалитета,
- омогућава израду буџета који је транспарентнији и разумљивији за грађане.

Један од битних фактора у постављању релације између активности, рокова и извора финансирања, била је и динамика планирања и спровођења програмских активности/пројеката финансираних из буџета, односно донаторских средстава.

На средњорочном плану спровођења активности (од којих се неке активности спроводе само у једној години акционог плана, а неке се спроводе у континуитету, током три године) предвиђају се планирања средстава из буџета Градске општине Звездара у следећим износима:

Редни број	Ознака активности	Активност	Финансирање из буџета ГО Звездара 2021-2023. године
1	1.1.3	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге у области образовања, културе, спорта, избор организатора програма	4.000.000,00
2	1.2.1	Припрема програма оснаживања родитеља за укључивање деце у систем образовања (значај образ., припрема детета за укључивање у образ. систем, улога родитеља у процесу	200.000,00

Редни број	Ознака активности	Активност	Финансирање из буџета ГО Звездара 2021-2023. године
		образ., упис у ППП, упис у ОШ, упис у СШ, више и високо образ., доступне подршке у образ.) и орг. обуке за родитеље	
3	1.2.2	Реализовање програма „Оснаживање породица“	300.000,00
4	1.2.4	Организовање програма професионалне оријентације за ученике основне и средње школе	80.000,00
5	1.3.1	Анализа потреба и израда плана реализације програма формалног и неформалног образовања	100.000,00
6	1.3.3	Организација програма из области неформалног образовања	500.000,00
7	1.3.4	Организовање обуке у области ИТ	200.000,00
8	1.4.2	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге подршке ученицима у учењу	400.000,00
9	1.4.3	Организовање волонтерске мреже подршке ученицима у учењу у месним заједницама или културним центрима у насељима	100.000,00
10	1.4.4	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге подршке моторичком развоју предшколског и раног школског узраста	250.000,00
11	1.4.6	Организовање програма оснаживања чланова Школских тимова за спречавање осипања у основним школама	50.000,00
12	1.4.7	Организовање састанака са директорима и Школским тимовима за спречавање осипања у основним школама и дефинисање плана поступања	100.000,00
13	1.4.8	Набавка таблета за ученике	200.000,00
14	1.5.1	Обележавање 8. априла Светског дана Рома- радионице у школама на тему толеранције	300.000,00
15	1.5.2	Меморијални турнир „Душан Јовановић	90.000,00
16	1.5.3	Турнир у шаху	60.000,00
17	1.5.4	Обележавање ромске славе Тетка Бибије	200.000,00
18	2.4.3	Организовање стручних едукација о раду са сек. сировинама- процес сакупљања и промета	600.000,00
19	3.1.1	Реализација едукација/радионица о подизању свести о здрављу и значају здравих стилова живота	300.000,00
20	3.1.2	Израда и подела инфо материјала у 4 насеља	300.000,00
21	3.2.1	Реализација превентивних прегледа за жене	200.000,00
22	3.2.2	Реализација превентивних прегледа за старија лица	80.000,00
23	3.3.1	Организовање систематских прегледа за младе Ромкиње	200.000,00
24	3.3.2	Реализација едукације о основним правилима репродуктивног здравља и контроле рађања	300.000,00
25	3.3.3	Подела помоћи у природи-средстава за основну и личну хигијену	300.000,00
26	3.3.4	Подела инфо материјала о основним правилима репродуктивног здравља и контроле рађања	150.000,00
27	3.4.1	Реализација едукације о основним правилима у изградњи хигијенских навика од значаја за децу, одрасла и старија лица	300.000,00

Редни број	Ознака активности	Активност	Финансирање из буџета ГО Звездара 2021-2023. године
28	3.4.2	Реализација на терену поделе помоћи у природи-средстава за основну хигијену, личну и животног простора	300.000,00
29	3.4.3	Израда инфо материјала о основним хигијенским навикама	150.000,00
30	4.2.1	Израда инфо материјала (брошура) о моделу социјализације ромске популације и очекиваним бенефитима на два језика	45.000,00
31	4.4.1	Радионице у насељу на теме родне равноправности и превенирања насилног понашања	120.000,00
32	4.4.2	Радионице на тему развијања свести о екологији и заштити животне средине	120.000,00
33	4.5.2	Подела хигијенских средстава (пакети за личну и хигијену простора)	150.000,00
34	5.2.2	Подела пакета грађевинског материјала	200.000,00
35	5.3.3	Реализација акција чишћења животне средине и озелењавања заједничких површина	40.000,00
36	5.3.4	„Награда за најбоље двориште“ – подршка у сређивању дворишта	40.000,00
I.		Укупно за спровођење активности ЛАП-а из буџета ГО Звездара:	11.025.000,00

Одлуком о буџету Градске општине Звездара, у наредним годинама важења овог локалног акционог плана, потребно је предвидети износе средстава из других извора, а у складу са релевантним информацијама о конкурсима потенцијалних донатора/финансијера у предстојећем периоду и то:

- Донације од иностраних земаља - извор 05;
- Донације од међународних организација - извор 06;
- Трансфере од других нивоа власти - извор 07;
- Добровољне трансфере од физичких и правних лица - извор 08.

Предметни извори финансирања су представљени у акционом плану са ознаком "донаторска средства", односно у наредној табели, према следећем:

Редни број	Ознака активности	Активност	Финансирање из донаторских средстава у периоду 2021-2023. године
1	1.1.3	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге у области образовања, културе, спорта, избор организатора програма	1.000.000,00
2	1.2.2	Реализовање програма „Оснаживање породица“	150.000,00
3	1.2.3	Планирање и спровођење кампање са циљем информисања грађана о значају образовања и подршци која је доступна	300.000,00
4	1.2.4	Организовање програма професионалне оријентације за ученике основне и средње школе	80.000,00
5	1.3.3	Организација програма из области неформалног образовања	500.000,00
6	1.3.4	Организовање обуке у области ИТ	100.000,00

Редни број	Ознака активности	Активност	Финансирање из донаторских средстава у периоду 2021-2023. године
7	1.3.5	Обезбеђивање интернета породицама	500.000,00
8	1.4.2	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге подршке ученицима у учењу	600.000,00
9	1.4.3	Организовање волонтерске мреже подршке ученицима у учењу у месним заједницама или културним центрима у насељима	200.000,00
10	1.4.4	Расписивање конкурса и/или организовање набавке услуге подршке моторичком развоју предшколског и раног школског узраста	350.000,00
11	1.4.6	Организовање програма оснаживања чланова Школских тимова за спречавање осипања у основним школама	100.000,00
12	1.4.7	Организовање програма оснаживања чланова Школских тимова за спречавање осипања у основним школама	100.000,00
13	1.4.9	Набавка таблета за ученике	1.300.000,00
14	1.5.2	Меморијални турнир „Душан Јовановић	60.000,00
15	2.1.1	Реализација едукација/ програма стручног оспособљавања	300.000,00
16	2.1.2	Реализација едукација/ радионица оснаживања и развијања личних вештина за улазак у свет рада	300.000,00
17	2.1.3	Подела пакета у природи/опreme за рад	1.500.000,00
18	2.3.1	Едукација Ромкиња из области активног тражења посла, обуке за започињање сопственог бизниса и запошљавања	300.000,00
19	2.3.2	Стручно оспособљавање Ромкиња за изабрана занимања	600.000,00
20	2.3.3	Реализација стручних скупова намењених послодавцима и теже запошљивих незапослених лица/ Ромкиња на тему промоције потреба и капацитета послодаваца за запошљ. и самозапошљавање теже запошљивих лица/Ромкиња	150.000,00
21	2.5.3	Реализација едукација за стручно оспособљавање	300.000,00
22	4.1.2	Спровођење анкетирања – процена (мапирање) услова живота и потреба и проблема Рома на територији ГО	500.000,00
23	4.3.1	Едукација и избор ментора за рад са породицама	50.000,00
24	4.3.3	Пружање менторске подршке	6.400.000,00
25	4.5.1	Подршка и помоћ у кућним условима	9.250.000,00
26	4.5.2	Подела хигијенских средстава (пакети за личну и хигијену простора)	225.000,00
27	5.1.4	Обука припадника заједнице за пружање помоћи у процесу озакоњења	100.000,00
28	5.2.2	Подела пакета грађевинског материјала	1.800.000,00
29	5.2.3	Помоћ у природи ради подизања енергетске ефикасности (изолациони материјал и сл.)	900.000,00
30	5.3.3	Реализација акција чишћења животне средине и озелењавања заједничких површина	40.000,00
31	5.3.4	„Награда за најбоље двориште“ – подршка у сређивању дворишта	40.000,00
II.		Укупно за спровођење активности ЛАП-а из донаторских средстава:	28.095.000,00

Идентификацију донаторских средстава по изворима и износима, односно наменама за које донатори одобравају средства, као и динамику трајања сваког пројекта и процењене износе који би се могли односити на ромску популацију, у овом тренутку није било могуће свуда прецизно проценити (имајући у виду да су пројекти углавном у оквиру много већих целина или намена које се односе не само на националне мањине, него рецимо на породицу или омладину или незапослене, односно одређене социјалне групе, без прављења разлике по националној припадности). Међутим, емпиријски гледано, Градска општина Звездара је у протеклом периоду успешно конкурисала, позитивно оцењена и спроводила пројекте које су биле усмерене (делимично или у потпуности) локалној ромској популацији. Предметни пројекти су били финансирани средствима Европске уније и то:

- „Међусекторски механизам за спречавање осипања деце и смањење напуштања деце из школа на Звездари“ – вредност пројекта EUR 130.658,26,
- „Бољи услови за живот интерно расељених лица и повратника на Звездари“ - циљна група су била интерно расељена лица и повратници на Звездари, резултати: подељен грађевински материјал за укупно 49 породица (од тога 5 ромских) – вредност пројекта EUR 279.676,56,
- “Корак до посла - Корак до посла – подршка инклузији Ромкиња путем међусекторског партнерства на Звездари” - одржани тренинзи за активно тражење посла, психосоцијална помоћ и подршка у пријављивању на евиденцију НСЗ за 50 Ромкиња (уз доделу одеће и обуће за разговор са послодавцем), 20 Ромкиња завршило курсеве за занате, 65 представника 56 послодаваца завршило тренинге за запошљавање Ромкиња – вредност пројекта EUR 65.000,00,
- „Подршка ромским породицама и деци на Звездари“ - подељено 300 пакета за енергетску ефикасност ромских кућа (по 6 штедљивих сијалица и 6м изолационе траке за столарију), 35 таблет-рачунара за ромску децу за on-line наставу и одржано 200 индивидуалних часова за 12 ромске деце – вредност пројекта EUR 8.695,53.

На основу успешно спроведених пројеката, финансираних средствима донатора, можемо констатовати да органи ГО Звездара располажу кадровским и осталим капацитетима за спровођење предметних пројеката, а који су предвиђени и овим ЛАП-ом за наредни трогодишњи период.

Будући да је спровођење неких активности планирано за више година (почев од 2021. године) и да је при том, прецизно дефинисање активности условљено претходним спровођењем одређених анализа, прикупљањем података/стварањем базе података или процена, буџетирање је морало бити одложено за период након што поменуте процене буду спроведене, а њихови резултати доступни као полазна основа за креирање даљих реформских корака, па и буџетирања. Ако се томе додају и одређена ограничења у погледу оскудних статистичких и других пратећих података везано за ову специфичну проблематику, питање буџетирања обима финансијских средстава представљало је прилично комплексан и захтеван посао.

Поред тога, комплексност буџетирања се везује за сам статус Градске општине Звездара, првенствено са аспекта прихода и примања којима располаже и то (најзначајнији):

- 1) порез на доходак грађана – 5,82% остварених у ГО,
- 2) порез на доходак грађана од самосталних делатности - 2% остварених у ГО,
- 3) порез на имовину и земљиште 13,30% остварених у ГО,
- 4) порез на пренос апсолутних права – 5,60% остварених у ГО,
- 5) накнада за коришћење јавних површина – 23,90% остварених у ГО.

Осим специфичног статуса ГО са аспекта распореда финансијских средстава, специфична је и подела надлежности између органа Града Београда и градске општине, утврђивање надлежности града које врше градске општине, органи града и органи градских општина, односно њихов однос који је предвиђен Статутом града Београда¹⁹ и Законом о главном граду²⁰.

На нивоу Града Београда механизам социјалне заштите је усклађен са релевантним законским прописима, а који се спроводи на следећи начин.

Из буџета Града Београда финансирају се посебне мере и програми за најугроженије породице, где корисници ових мера јесу становници различитих градских општина, укључујући и ромску популацију.

Законом о социјалној заштити предвиђено је да се одређена права у социјалној заштити финансирају из буџета локалне заједнице и она обухватају право на:

- материјално обезбеђење (додатак од 17%);
- једнократну новчану помоћ;
- помоћ у кући;
- дневни боравак.

Скупштина града Београда је од 2001. године значајно проширила програм социјалне заштите увођењем нових облика помоћи, као што су:

- накнада за превоз деце из материјално најугроженијих породица;
- обезбеђивање школског прибора деци из породица корисника материјалног обезбеђења;
- једнократне новчане помоћи деци без родитељског старања;
- помоћ за организовање летовања и зимовања деце из насиромашнијих породица;
- помоћ за лечење;
- помоћ за решавање стамбеног питања;
- субвенције за плаћање трошкова комуналних услуга;
- финансирање посебних социјалних програма (народне кухиње, рад клубова, невладиних удружења и организација).

Такође, Град Београд је у циљу, подстицања рађања, подршке породици са децом, а у складу са могућностима буџета, донео Одлуку о додатним облицима заштите породиља на територији града Београда²¹ којом су утврђени следећи облици заштите:

- право на новчано давање породиљи;
- право на новчано давање незапосленој породиљи;
- право на новчано давање породиљи за прворођено дете;
- право на новчано давање породиљи за другорођено дете;
- право на новчано давање породиљи за трећерођено дете;
- право на новчано давање породиљи за близанце.

Разносврстност нормираних права и услуга у области социјалне заштите указује на висок ниво посвећености Града, уједно и градских општина и њихових органа за побољшање статуса најугроженијег слоја локалног становништва. Од стране ромске популације са територије ГО Звездара користе се права на разна материјална давања и подршку у складу са донетим

¹⁹ „Сл. лист града Београда“, бр. 39/2008, 6/2010, 23/2013 и 60/2019

²⁰ „Сл. гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 – др. закон и 37/2019

²¹ „Службени лист града Београда“, бр.44/2017, 102/2017, 64/2018, 123/2018 и 115/2019

нормативно-правним актима Града. Права и услуге које могу користити локално становништво града Београда утврђени су Одлуком о правима и услугама социјалне заштите²².

На нивоу Града Београда механизам дечије заштите је усклађен са релевантним законским прописима, као што су Закон о финансијској подршци породици са децом²³, Закон о предшколском васпитању и образовању²⁴, Закон о основама система образовања и васпитања²⁵ и Закон о друштвеној бризи о деци²⁶. Град обезбеђује додатну подршку породицама са децом (укључујући и ромску популацију), и то путем спровођења Одлуке о правима детета у области финансијске подршке породици са децом на територији града Београда²⁷ са циљем остваривања следећих права:

1. право на накнаду укупних трошкова боравка у предшколској установи;
2. право на регресирање трошкова боравка у предшколској установи и
3. право на накнаду укупних трошкова одмора и рекреације деце из предшколских установа.

Имајући у виду широк спектар права за обухват деце кроз бесплатан боравак у предшколској установи, одређени број деце, односно породица, корисника овог права, су заправо припадници ромске националне мањине.

Осим наведене Одлуке, на нивоу Града Београда је донета и Одлука о праву на регресирање трошкова наставе у природи и трошкова екскурзије²⁸ путем које се обезбеђују права за децу (од 1. до 4. разреда за трошкове наставе у природи, односно од 5. до 8. разреда за трошкове екскурзије) који живе и одрастају у самачким породицама са мањим просечним месечним приходима породице.

За реализацију мера које су предвиђене претходним Одлукама обезбеђују се средства у буџету града Београда, док одређени део буџетских средстава Градска општина Звездара издваја и троши за разне потребе социјалног укључивања (и) ромског становништва и то:

- услуге ромског координатора – унапређење положаја националне мањине, која се набавља у поступку јавне набавке сваке године, по просечној процењеној вредности набавке од 920 хиљада динара,
- једнократне новчане помоћи у случају смрти, пакети хране и хигијене у посебним случајевима за породице у стању неповољне материјалне ситуације – просечна годишња издвајања износе 1,8 милиона динара,
- пакетићи за децу из социјално угрожених породица, годишњи износ издвајања 3,5 до 4,2 милиона динара,
- волонтерски сервис као вид саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, планирано са свим трошковима тог сервиса, годишње у износу од 2,5 милиона динара,
- јавни конкурс за организације цивилног друштва које заступају интересе ромског становништва (култура, омладина, спорт и друге области) у вредности од 1,0 милиона динара годишње,

²² „Службени лист града Београда“, бр. 55/2011, ..., 103/2018

²³ „Сл. гласник РС“, бр. 113/2017 и 50/2018

²⁴ „Сл. гласник РС“, бр. 18/2010, 101/2017, 113/2017 – др. закон, 95/2018 – др. закон и 10/2019

²⁵ „Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др. закон и 6/2020

²⁶ „Сл. гласник РС“, бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94, 25/96, 29/2001, 16/2002 - др. закон, 62/2003 - др. закон, 64/2003 –испр. др. закона, 101/2005 - др. закон, 18/2010 - др. закони 113/2017

²⁷ „Сл. лист града Београда“, бр. 85/2018

²⁸ „Сл. лист града Београда“, бр. 27/2011 и 8/2012)

- финансирање додатне обуке, односно приpreme за завршне испите у основним школама, као и разне активности које се одобравају за финансирање из буџета Градске општине на основу донете Одлуке о начину спровођења надлежности ГО Звездара у области образовања које се односе на мере и активности на заштити и безбедности деце у сарадњи са васпитно-образовним институцијама²⁹ - просечна вредност апропријације у програмској активности 2002-0001 Функционисање основних школа за реализацију предметних мера и активности по овој Одлуци износи 4,8 милиона динара, годишње.

Одлуком о буџету града Београда за 2021. годину, односно буџетом Градске општине Звездара, у години у којој се израђује Локални акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара за период 2021-2023. опредељују се значајна средства путем којих се спроводе мере у области социјалне и здравствене заштите, у образовању, у делу становања, као и у сфери запошљавања теже запошљивих категорија (између осталог, и ромског становништва). Усмереност власти и органа ГО Звездара за проблематику инклузије Рома и Ромкиња можемо представити и путем идентификације (дела) издвајања за социјалну заштиту и основно образовање кроз функционалну класификацију расхода према Правилнику о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем, према којем:

- за функцију 090 – социјална заштита неklasификована на другом месту, ГО Звездара је планирала реализацију расхода у 2021. буџетској години на нивоу од 10,7 милиона динара и
- за функцију 912 – основно образовање издвајају се средства у висини од 28,6 милиона динара (где су укључене и текуће поправке и одржавања).

Такође, посвећеност општинских органа управе и локалне скупштине можемо аргументовати доношењем Програма унапређења социјалне заштите на територији Градске општине Звездара за период 2021-2023 и Локалног акционог плана запошљавања Градске општине Звездара за период 2021-2023.

За мере које су предвиђене напред наведеним (градским) Одлукама, а путем којих се делом обезбеђују и средства за социјално укључивање Рома и Ромкиња на подручју ГО Звездара, потребно је и даље издвојити средства у буџету града Београда, са једне стране, а путем буџета ГО Звездара у току спровођења трогодишњег ЛАП-а, потребно је планирати апропријације за реализацију мера и активности, коришћењем буџетских извора (извор 01) и друге изворе финансирања (05-08), са друге стране.

Финансирање предвиђених мера, по предложеним активностима **у оквиру појединих посебних циљева из ЛАП-а**, подразумева њихово буџетирање путем Одлуке о буџету Градске општине Звездара у периоду спровођења акционог плана, дакле у периоду од 2021-2023, у складу са расположивим изворима финансирања у конкретној години буџетске потрошње. У складу са Упутством за израду програмског буџета, спровођење појединих мера потребно је планирати **као програмску активност** (текућа и континуирана делатност корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма), односно **као пројекат** (временски ограничен пословни подухват корисника буџета са јасно дефинисаним исходом, односно променом која се жели постићи, потребним ресурсима и управљачком структуром). Када се посматрају поједине области којима се ЛАП бави, онда поједине мере и активности по посебним циљевима припадају разним програмима локалног буџета.

1) Обезбедити деци и младима да се редовно школују и у што већој мери укључују у живот заједнице и пружити подршку образовању одраслих

²⁹ „Службени лист града Београда“, бр. 124/2019

Према предлози мери 1.1. из акционог плана, потребно је предвидети буџетска средства за финансирање организација цивилног друштва у делу образовања, културе, спорта и то према следећим програмским активностима:

- 2002-0001 Функционисање основних школа, преко економске класификације 481 – Дотације невладиним организацијама,
- 1301-0002 Подршка предшколском и школском спорту, преко економске класификације 481 – Дотације невладиним организацијама и
- 1201-0002 Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва, преко економске класификације 481 – Дотације невладиним организацијама.

Одређене планиране активности које изискују планирање расхода за освежење учесника на различитим обукама, организованим програмима и слично, односно услуге штампања треба обезбедити преко програмске активности функционисања локалне самоуправе и градских општина 0602-0001 и економске класификације 423 – Услуге по уговору. Активности на плану спровођења програма „Оснаживање породица“, програма професионалне оријентације, анализу потреба и израде плана реализације програма формалног и неформалног образовања, организацију програма из области неформалног образовања, обуку из ИТ, обезбеђивање интернета породицама ради реализације образовања, подршке учењу, активности на плану спречавања осипања деце у основним школама треба планирати и извршавати преко програмске активности 2002-0001 Функционисање основних школа, економске класификације 463 – Трансфери осталим нивоима власти. Услуге волонтерске мреже ради подршке ђацима у учењу треба предвидети и извршавати путем програмске активности 0901-0004 Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге.

Разне манифестације предвиђене у оквиру области образовања са циљем очувања културних обележја ромске националне заједнице и материјалне баштине треба буџетирати код директног корисника, у програму 13 – Развој културе и информисања у оквирима програмске активности 1201-0003 - Унапређење система очувања и представљања културно историјског наслеђа.

2) Повећати запошљивост и запошљавање Рома и Ромкиња

Спровођење постављеног посебног циља кроз видове додатног образовања и обука ромског становништва ради њиховог будућег запошљавања, промоције запошљавања и самозапошљавања, подршке запошљавању Ромкиња потребно је реализовати у сарадњи са Националном службом за запошљавање. Ове активности, имајући у виду извор финансирања, није потребно посебно буџетирати код Градске општине Звездара, док годишњу едукацију о раду са секундарним сировинама (процес сакупљања и промета) потребно је планирати као вид активности Мобилног тима за инклузију Рома и Ромкиња на територији ГО Звездара, за чије активности важно је предвидети средства у буџетима наредног периода. Предлаже се, да Мобилни тим има своја средства из локалног буџета на начин да се отвара пројекат за спровођење годишњег оперативног плана мобилног тима за инклузију и планирају се конкретне апропријације за реализацију активности Мобилног тима (као што је предметна годишња едукација).

Пример таквог начина планирања средстава за рад Мобилног тима за инклузију и спровођење донетог Оперативног плана показује следећа табела:

Раздео	Глава	Програмска класификација	Функција	Позиција	Економска класификација	Опис	Средства буџета	Остали извори
		P1-0901				Пројекат: Спровођење Оперативног плана за инклузију Рома		
			090			Социјална заштита некласиф. на другом месту		
				xxx	423	Услуге по уговору	0.00	0.00
					426	Материјал	0.00	0.00
					481	Дотације невладиним организацијама	0.00	0.00
						Извори финансирања за пројекат - П1		
					01	Приходи из буџета	0.00	
					05-08	Донације и трансфери		0.00
						Свега за пројекат П1 - 0901	0.00	0.00

3) Обезбедити већи обухват и доступност здравствених услуга

Ради реализације предвиђених активности у области здравља потребно је буџетирати средства за разноврсне едукације и превентивних прегледа, укључујући и поделуразличитих хигијенских пакета које су предвиђене ЛАП-ом преко Дома здравља Звездара и то у оквиру програма 12, програмске активности 1801-0003 - Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље, преко економске класификације 464 са циљем стварања услова за очување и унапређење здравља локалног становништва. У случају посебне потребе, могуће је користити методологију финансирања обука и радионица преко Оперативног плана за Мобилни тим, према опису и предлогу буџетирања као код мера за запошљавање.

4) Обезбедити већи обухват и доступност социјалних услуга и програма социјализације

Предложене активности у области социјалне заштите предвидети у програму 11, као програмску активност 0901-0004 – Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, као што су мапирање услова живота, потреба и проблема Рома, менторски рад са породицама, радионице на тему родне равноправности, док услуге и подршку за старије особе предвидети на одговарајућим економским класификацијама програмске активности 0901-0003 – Дневне услуге у заједници. Такође, за спровођење мањих едукација потребно је користити могућност буџетирања и финансирања оперативног плана Мобилног тима за инклузију Рома и Ромкиња.

5) Побољшати квалитет становања у ромским насељима

Активности које се везују за додељивање и уградњу пакета грађевинског материјала треба третирати са аспекта програмског буџета као вид социјалног давања и буџетирати преко програмске активности 0901-0001 – Једнократне помоћи и други облици помоћи, док остале активности на плану промоције културе становања са чишћењем животне средине и подршком у сређивању дворишта треба реализовати у оквирима спровођења Оперативног плана.

7 ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

У овом поглављу постављен је основ за праћење спровођења ЛАП-а, као и вредновање учинка који ће бити постигнут његовом имплементацијом, у смислу утврђивања одговорности како за реализацију конкретних мера и активности, тако и за оствареност дефинисаних циљева ЛАП-а, затим за дефинисање рокова за извештавање, модела извештаја и одговорности за њихово састављање, а такође, и начина праћења спровођења ЛАП-а и интерне комуникације међу актерима укљученим у овај процес. Сврха овог поглавља јесте да се јасном поделом улога и одговорности, као и прецизирањем поступка спровођења, мониторинга и евалуације ЛАП-а омогући, у задатим околностима, постизање оптималних резултата за ромску заједницуградске општине Звездарау односу на планиране циљеве, мере и активности.

7.1 Поступак спровођења и одговорност актера

Локални акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији ГО Звездара 2021-2023. спроводи се реализацијом мера, односно пројеката и активности утврђених у поглављу 5 - Акциони план (у даљем тексту: АП), а одговорност за спровођење имају субјекти који су у Акционом плану наведени као "носиоци", а то су органи и организационе јединице ГО Звездара, **при чему ће целокупан процес координирати Одељење за друштвене делатности.**

Спровођење мера, активности и пројеката у оквиру посебних циљева ће **пратити** Тим за праћење и извештавање реализације ЛАП-а (у даљем тексту: Тим), а **стручне и административне послове** за потребе Тимаће обављати **Одељење за друштвене делатности.**

Тим за праћење и извештавање реализације ЛАП-а ће именовати Веће ГО Звездара одмах након усвајања ЛАП-а од стране Скупштине.

У непосредној реализацији мера, активности и пројеката обухваћених акционим планом активно учествују актери који су у оквиру АП наведени као "партнери", међу којима се, између осталог, налазе:Основна школа за образовање одраслих лица „Браћа Стаменковић“, Градски центар за социјални рад – Одељење Звездара, Предшколска установа „Звездара“, Градски завод за јавно здравље Београд, Дом здравља Звездара, Црвени крст Звездаре, Национална служба запошљавања – Служба Звездара, основне школе, средње школе, организације цивилног друштва (ромска удружења) и други локални актери.

Праћење спровођења поједничних активности и пројеката врши се преко показатеља за мерење учинака (индикатора) који су дефинисани за општи циљ, свих 5 посебних циљева и све мере. Поступак праћења обухвата низ задатака међу којима се, између осталог, налазе:

- 1) редовна комуникација и размена информација између свих актера укључених у реализацију ЛАП-а електронским путем, одржавањем периодичних састанака и подношењем извештаја,
- 2) прикупљање свих података и информација о томе како тече реализација конкретних мера и активности, укључујући и формирање евиденција које до сада нису вођене, а битне су за вредновање учинка—обезбеђеност и утрошак буџетских средстава за реализацију ЛАП-а, поштовање временског оквира спровођења активности, ниво укључености партнера и квалитет сарадње између партнера, број крајњих корисника, оствареност планираних индикатора итд.,
- 3) дефинисање превентивних мера у случају појаве ризика који могу угрозити спровођење ЛАП-а, односно, предлагање конкретних акција за решавање проблема када се они појаве и када угрозе спровођење конкретних активности и пројеката,

- 4) информисање јавности и свих заинтересованих страна о томе како тече спровођење ЛАП-а,
- 5) припрему и подношење годишњих и трогодишњег извештаја о реализацији ЛАП-а.

У поступку праћења спровођења ЛАП-а најмање једном годишње ће се организовати координациони састанци свих актера непосредно укључених у спровођење ЛАП-а, а састанке сазива и организује Одељење за друштвене делатности у сарадњи са Тимом.

7.2 Вредновање учинка и извештавање

За разлику од мониторинга спровођења ЛАП-а који представља континуиран процес током целокупног периода на који се ЛАП усваја, евалуација односно вредновање учинка оствареног применом ЛАП-а биће периодично рађена. **Вредновање учинка** подразумева оцену релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости ЛАП-а у циљу његовог преиспитивања и унапређења, било у процесу његове ревизије или током новог процеса стратешког планирања.

Вредновање учинака јавних политика спроводи се уз узимање у обзир података и информација добијених од свих органа и организација које су одговорне за спровођење мера односно активности јавних политика, као и података и информација које су прибављене из других извора, а које се односе на учинке тих јавних политика.

Ex-post анализа ефеката јесте процес који омогућава сагледавање стварних позитивних и негативних, директних и индиректних ефеката које мересадржане у документу јавне политике, производе током примене, како би се утврдило да ли је неопходно предузети додатне и/или корективне мере у циљу смањења негативних ефеката на најмању могућу меру, отклањања узрока проблема насталих у току спровођења јавне политике, те постизања зацртаних циљева.

Годишњи извештај о реализацији ЛАП-а, припрема Одељење за друштвене делатности и исти подноси Тимуна усвајање. Након тога се годишњи извештај доставља Већу ГО Звездара које даје сагласност на годишњи извештај најкасније до 31. марта текуће године за претходну. Наиме, Одељење за друштвене делатности ће пратити имплементацију мера, активности и пројеката и координирати све активности у вези са имплементацијом сваког посебног циља. Одељење за друштвене делатности најкасније до 31. јануара текуће године доставља образац годишњег извештаја свим партнерима да га попуне у погледу остварених индикатора за мереу чијој реализацији су непосредно учествовали. Рок за прикупљање података за потребе годишњег извештаја не може бити дужи од месец дана. Одељење за друштвене делатности ће, након добијања података, приступити обједињавању годишњег извештаја за свих 5 области. Након тога ће Тим размотрити и усвојити извештај на који сагласност даје Веће градске општине Звездара.

Трогодишњи извештај о реализацији ЛАП-а припрема Одељење за друштвене делатности и исти подноси Тимуна усвајање. Након тога се трогодишњи извештај доставља Већу ГО Звездара које разматра исти и доставља га Скупштини ГО Звездара најкасније у року од 120 дана по истеку треће календарске године од дана усвајања ЛАП-а. Подела одговорности и начин припреме трогодишњег извештаја су исти као и код годишњих извештаја.

Председница Радне групе
Radmila Urošević
Радмила Урошевић

8 ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

АП	Акциони план
ГЗЈЗ	Градски завод за јавно здравље
ГО	Градска општина
ГЦСР	Градски центар за социјални рад – Одељење Звездара
ДЗ	Дом здравља Звездара
ЕУ	Европска унија
Извештај	Извештај о реализацији Акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2015-2020.
ИКТ	Информационо комуникационе технологије
ИРЛ	Избегла и расељена лица
ЈКП	Јавно комунално предузеће
КО	Катастарска општина
ЛАП	Локални акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2021-2023.
ЛАПЗ	Локални акциони план запошљавања
МПНТР	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
МТ	Мобилни тим
Национална стратегија	Стратегија за унапређење особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године
НСЗ	Национална служба за запошљавање – Служба Звездара
ОДД	Одељење за друштвене делатности
Одељење за комуналне делатности, ЗЖС и КИП	Одељење за комуналне делатности, заштиту животне средине и координацију инвестиционих пројеката
Одељење за озакоњење објеката, ГИС и ИТ	Одељење за озакоњење објеката, геоинформационе системе и информационе технологије
ОПФ	Одељење за привреду и финансије
ОЦД	Организације цивилног друштва
ОШ	Основна школа
ОШО „Б. Стаменковић“	Основна школа за образовање одраслих лица „Браћа Стаменковић“
ПВО	Предшколско васпитање и образовање
ПУ	Предшколска установа „Звездара“
РС	Република Србија
СШ	Средња школа
ФООО	Функционално основно образовање одраслих

9 ПРИЛОЗИ

Прилог 1: Решење о образовању Радне групе за израду Локалног акционог плана за унапређење положаја ромске популације на територији градске општине Звездара за период 2021-2023.

XI број 06 – 26/21

Скупштина Градске општине Звездара на основу члана 19. Статута Градске општине Звездара («Службени лист града Београда», број 124/19 – пречишћен текст) донела је

З а к љ у ч а к

УСВАЈА СЕ Локални акциони план за унапређење положаја ромске популације на територији Градске општине Звездара за период 2021 – 2023.

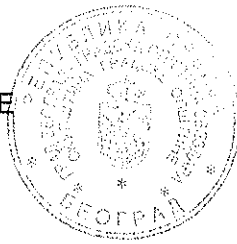
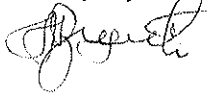
Закључак је донет на седници Скупштине Градске општине Звездара XI број 06 – 26 одржаној 27.5.2021. године.

Доставити:

- Одељење за друштвене делатности
- архиви

СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ

Александар Ружицић

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Александар Ероп, с.р.